

4. Kvartal 2016

Bemanningsbarometeret

Bemanningsbransjens
utvikling

Positive signaler

For første gang siden 2012 var det i 4. kvartal 2016 vekst i bemanningsbransjens marked. Hovedgrunnen til dette er solid utvikling innen bygg og industri.

- Dette er godt nytt for bemanningsbransjen og norsk arbeidsliv. Innen flere store yrkesområder ser man ut til å være forbi de vanskelige tidene.

Totalt antall solgte timer vokste med 6% og omsetningen vokste med 8,5%.

- Særlig gledelig er det å se at det ser ut til å snu i Rogaland. Veksten der var på 3,8% i forhold til i fjor. Dette er første gang med vekst i det fylket siden 1. kvartal i 2013.

- Statistikken viser lyspunkter for arbeidsmarkedet i Norge. Det kan se ut som bunnen ble nådd i løpet av 2016 og at man nå går mot lysere tider. Samtidig er det verdt å merke seg at det er noen få yrkesområder som løfter helheten.

- Bemanningsbransjen er en av de mest konjunkturfølsomme bransjene og kan dermed ses som et barometer på utviklingen i norsk arbeidsliv. Etter stabilisering i 2. og 3. kvartal ser bransjen nå ut til å ha fått vind i seilene. Dette er ikke bare gode signaler for bemanningsbransjen men også for norsk økonomi.

På landsbasis er det til dels store variasjoner i markedsutviklingen. Det er verdt å merke seg vekst i 16 fylker. Akershus alene hadde en vekst på 13,2%. Samtidig er det nedgang på 26,6% i Møre og Romsdal.

Det yrkesområdet med mest positiv utvikling i 4. kvartal var bygg og anlegg med 24,2% oppgang. Også innen oppvekst og utdanning er det solid vekst på 15,6%.

- Man må samtidig ikke glemme at det fortsatt er nedgang i 7 av 12 yrkesområder. Størst nedgang er det innen området helse og omsorg (-14,5%) og økonomi og regnskap (-11,5%).

Ser vi på tallene for hele 2016 er markedet på samme nivå som året før. Takket være positiv utvikling i 4. kvartal endte totalresultatet opp med en marginal nedgang på 0,1%. Det positive er at veksten var mot slutten av året, noe som kan gi håp om et bedre marked i 2017. Fylker med stor oljerelatert virksomhet som Rogaland og Vest-Agder endte opp med en nedgang i forhold til 2015 på henholdsvis 14,3% og 18,5%. Samtidig vokste store markeder som Sør-Trøndelag og Akershus med henholdsvis 16,1% og 11,5%. Yrkesområdet med størst vekst er bygg og anlegg med 17,5%. Det er samtidig verdt å merke seg nedgangen i kontor og administrasjon med 12,4%. Her er vi nok vitne til en strukturell endring som har blitt forsterket gjennom effektiviseringstiltakene i oljesektoren. I omsetning var det en vekst på 2,7% fra 2015 til 2016.

Statistikken viser lyspunkter for arbeidsmarkedet i Norge. Det kan se ut som bunnen ble nådd i løpet av 2016 og at man nå går mot lysere tider. Samtidig er det verdt å merke seg at det er noen få yrkesområder som løfter helheten.

Oslo, den 11. februar 2017

Even Hagelien
Fagsjef Bemanningsbransjen

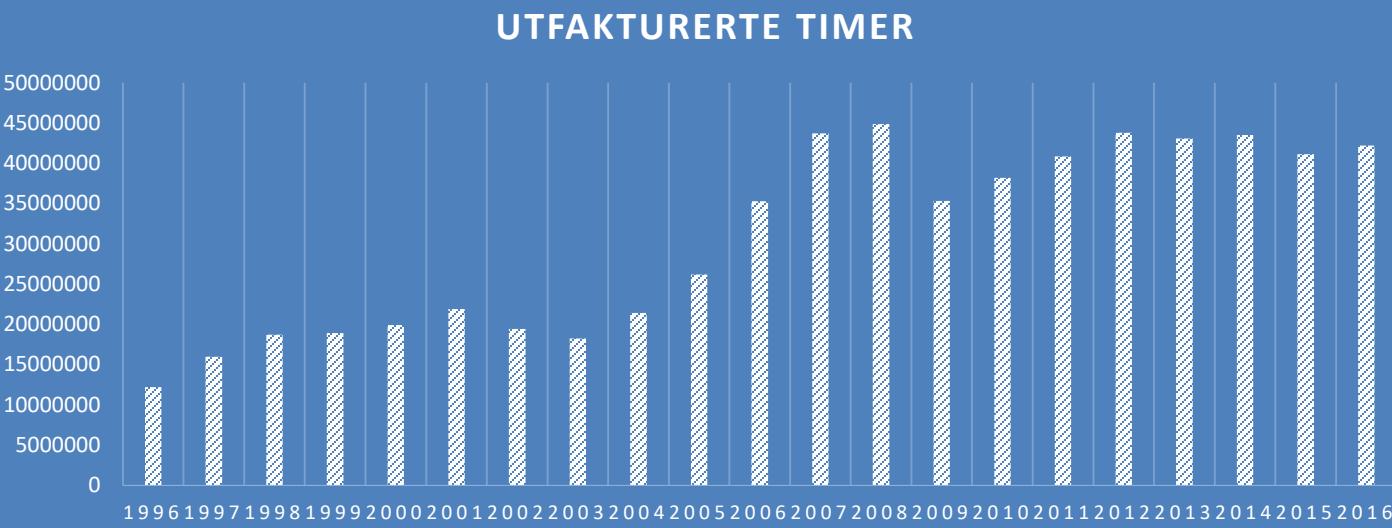
Siden 2009 har det vært et samarbeid mellom NHO Service og Prognosesenteret når det gjelder innsamling og databehandling av bransjestatistikken. Kommentarer og analyser vedrørende statistikken og andre spørsmål angående bemanningsbransjen besvares av Even Hagelien, even.hagelien@nhoservice.no.

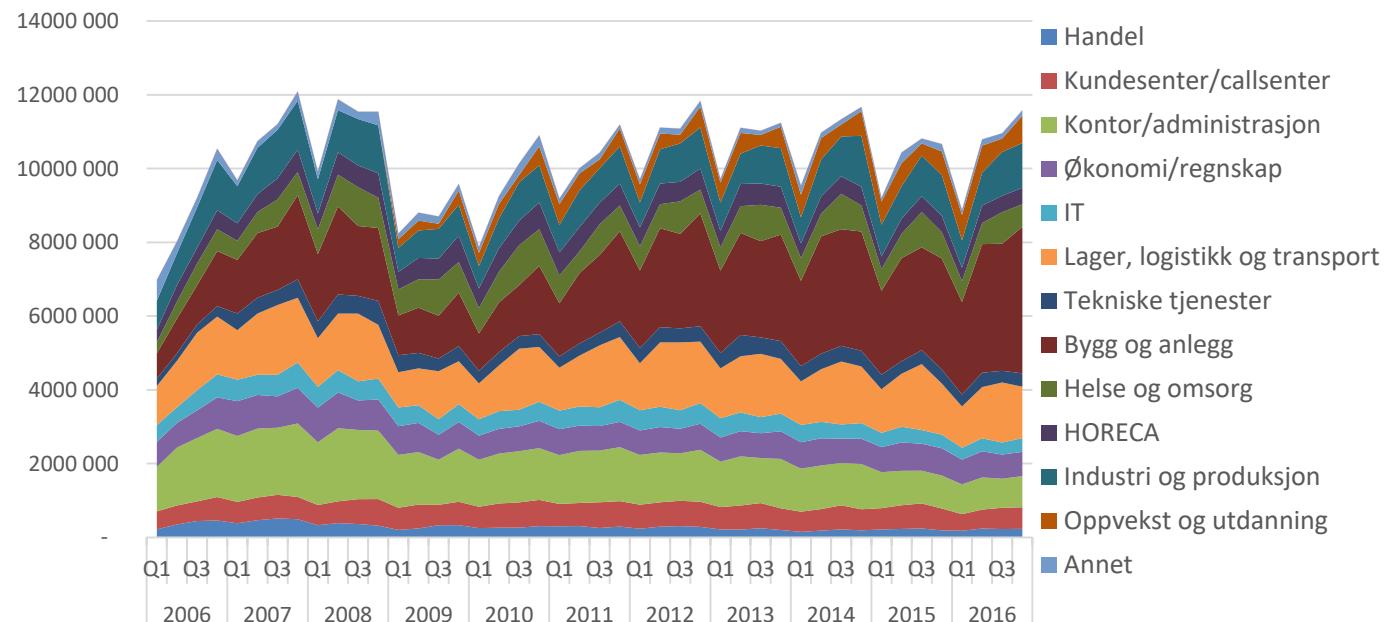
Ytterligere statistikk og informasjon om bemanningsbransjen kan lastes ned fra www.bemanningsbransjen.no

Bemanningsbransjen i Norge

Bemanningsbransjen utfakturerte 42 199 788 timer i 2016. Justert for økt antall respondenter til statistikken var dette 0,1 % færre timer enn i 2015. Justert for nye respondenter estimeres nivået i 2016 til å ligge ca 15% lavere enn i 2012. Alle totaltall for 2016 vil framkomme av egen rapport: Bemanningsbarometeret 2016. Her er en oversikt over årlig utvikling i utfakturerte timer:

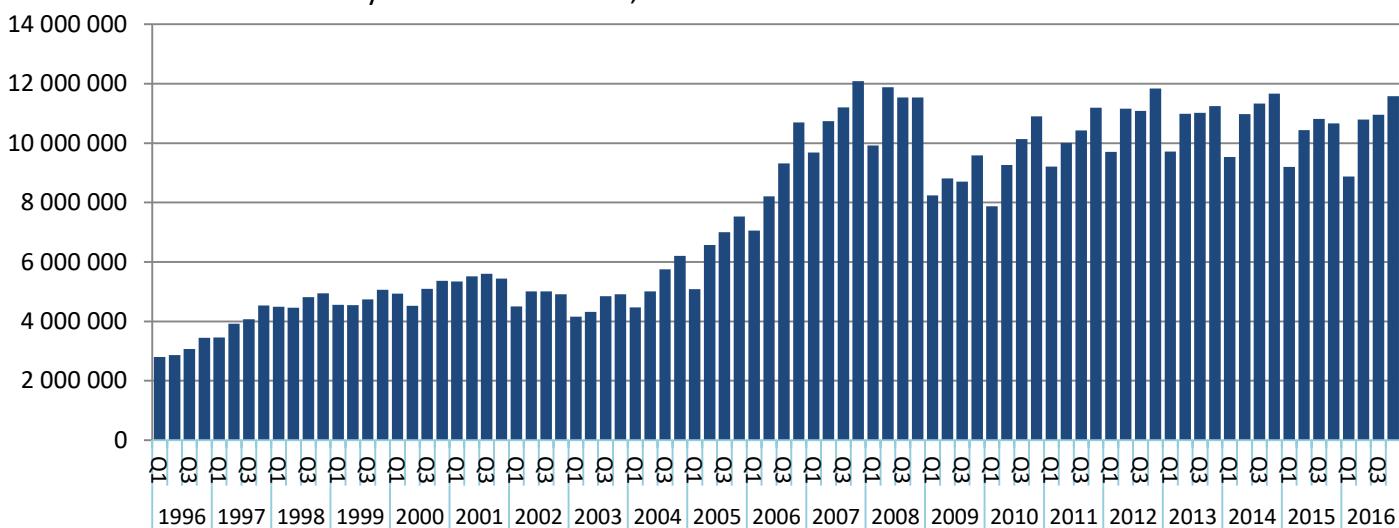

Forholdet mellom de enkelte yrkesområdene presenteres fra side 9. Her er et arealdiagram som gir et bilde av utviklingen i solgte timer fra 2006 til 2016:

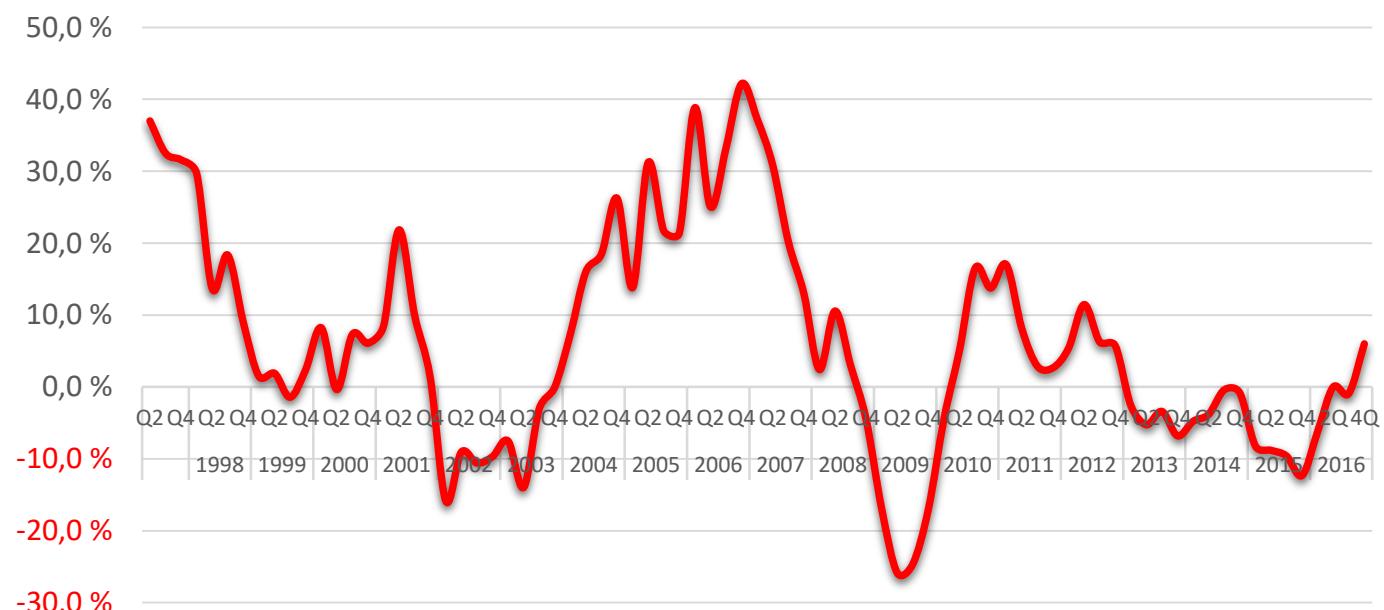

Kvartalsvis utvikling – solgte timer

Siden 2013 har det vært nedgang i bemanningsbransjens aktivitet. Først hadde det sammenheng med endrede rammevilkår og så kom nedbemanningen i oljeindustrien. I 4. kvartal 2015 så vi den kraftigste årlige nedgangen bransjen har sett siden krisen i 2009. I 1. kvartal 2016 sank nedgangstakten og i 2. og 3. kvartal skjedde en stabilisering. I 4. kvartal vokste markedet for første gang siden 2012. Antall fakturerte timer blant medlemmene i 4. kvartal 2016 var 11 578 715. Av dette sto nye medlemmer for 2,3%.

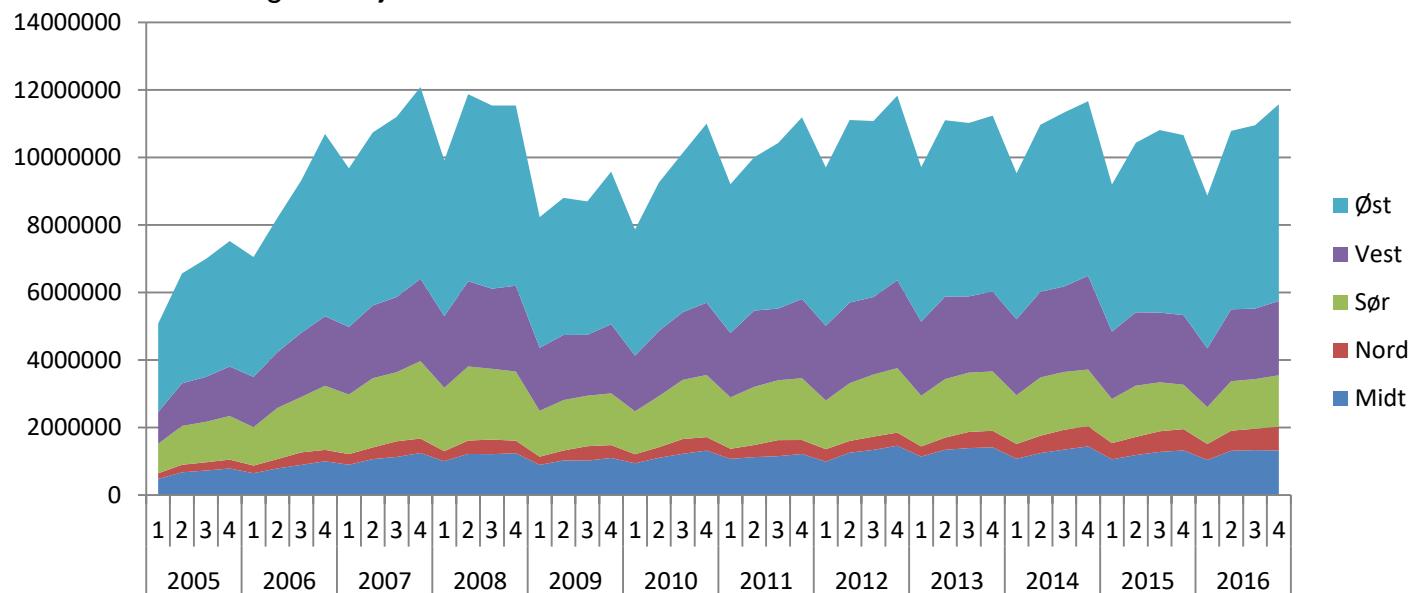

Justert for nye respondenter innebærer dette en vekst på 6% i forhold til i 4. kvartal 2015.

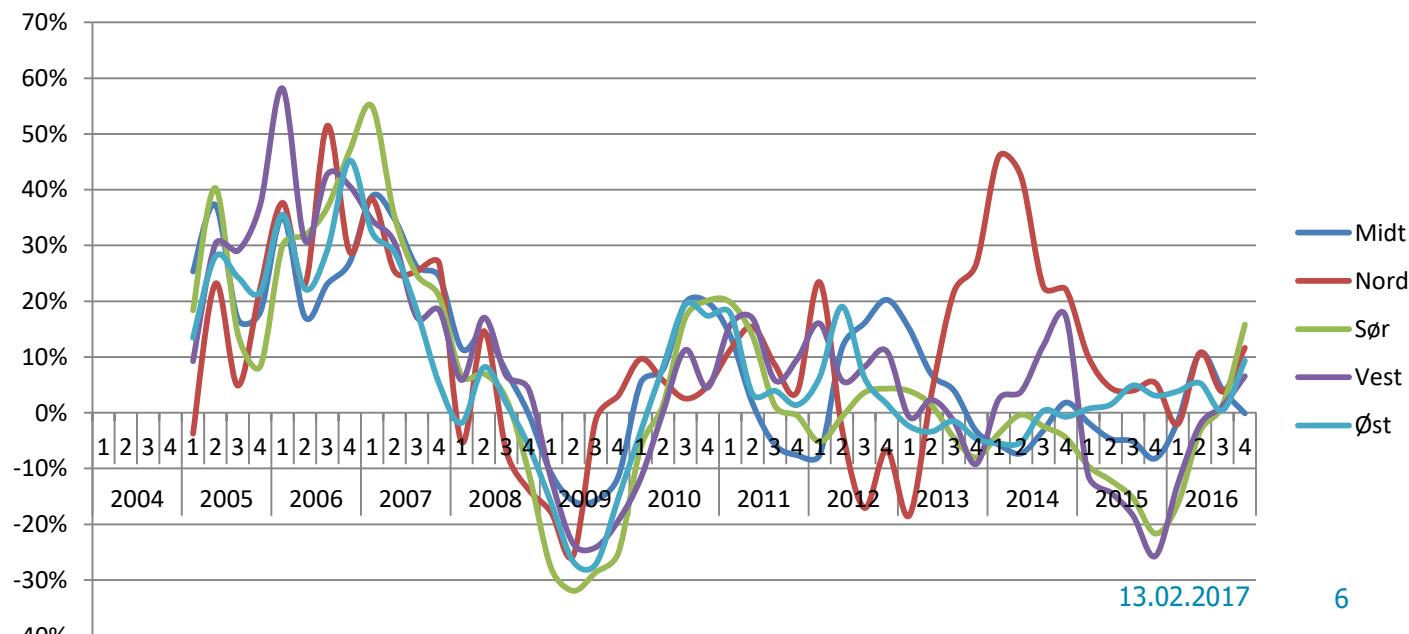

Regionvis utvikling – solgte timer

Østlandsregionen og da særlig Oslo er det klart største markedet for bemanningsbransjen. Her er en oversikt over utviklingen blant medlemmene i Bemanningsbransjen.

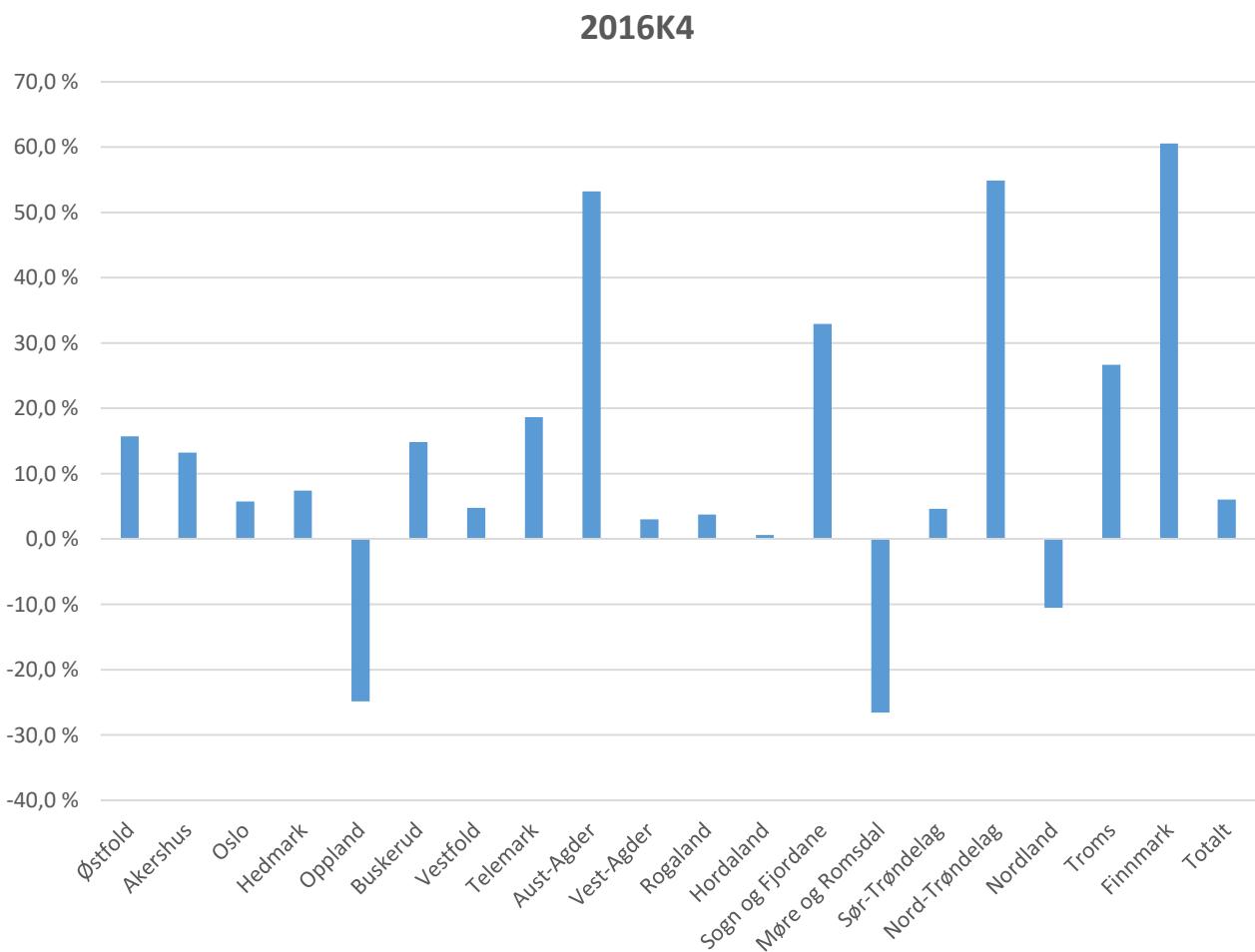
Det har vært variasjon i utviklingstakten blant landsdelene. I 4. kvartal er det vekst i 4 av 5 landsdelene. Hovedtrenden er et stabilt marked og det er det solid oppgang på Sørlandet (+15,81), Nord-Norge (+11,63) og Østlandet (+9,35). Det er også vekst på på Vestlandet (6,57%). I Midt-Norge er det en marginal nedgang på 0,12%. Trekker man fra de 2,3% timene som knytter seg til nyinnmeldte virksomheter ender man opp med en vekst på 6%.

Fylkesvis utvikling

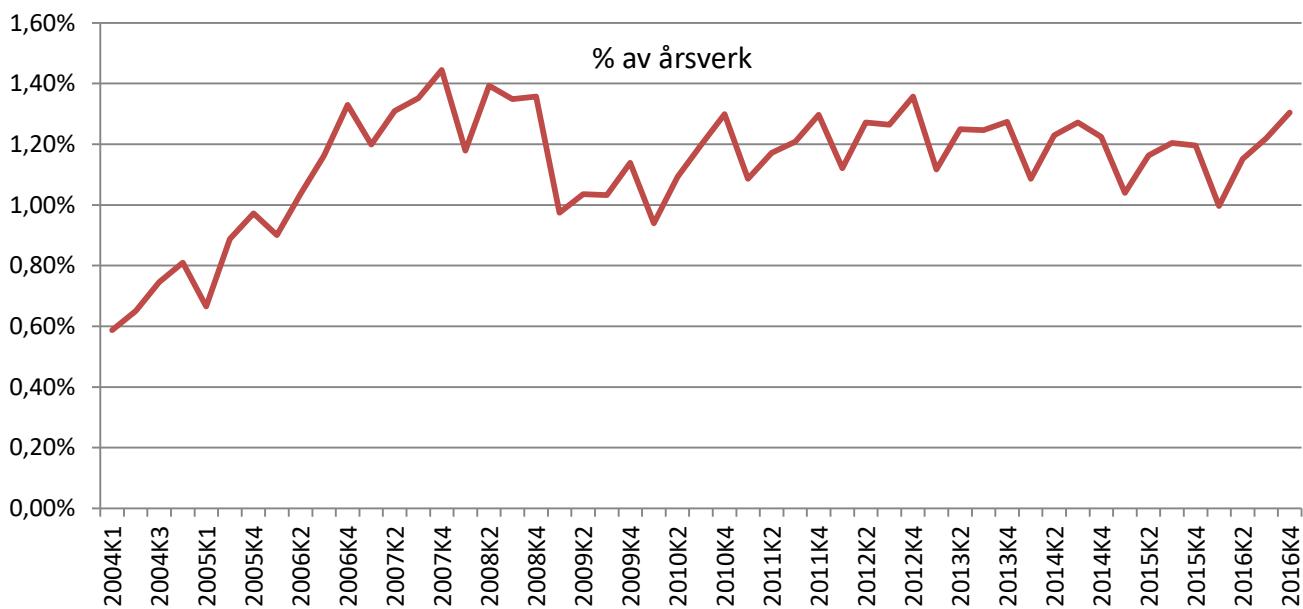
Det er stor variasjon mellom størrelsen på markedet i det enkelte fylke og hvordan markedet er sammensatt. De største markedene finner vi i Oslo, Akershus og Hordaland. Fylkene med høyest prosentandel av personer som jobber via bemanningsbransjen er Oslo, Sør-Trøndelag og Hordaland.

Her er et diagram som viser prosentvis utvikling per fylke sammenliknet med samme kvartal i fjor. 16 fylker hadde vekst. I Finnmark økte antall solgte timer med hele 60,5% mens det også var kraftig vekst i de små markedene Aust-Agder og Nord-Trøndelag. Fylket med mest negativ utvikling var Møre og Romsdal med nedgang på 26,6%. Også i Oppland var nedgangen kraftig (-24,8%). I Rogaland, Vest-Agder og Hordaland som har hatt mye nedgang i forbindelse med nedbemannningene i oljesektoren er det nå vekst.

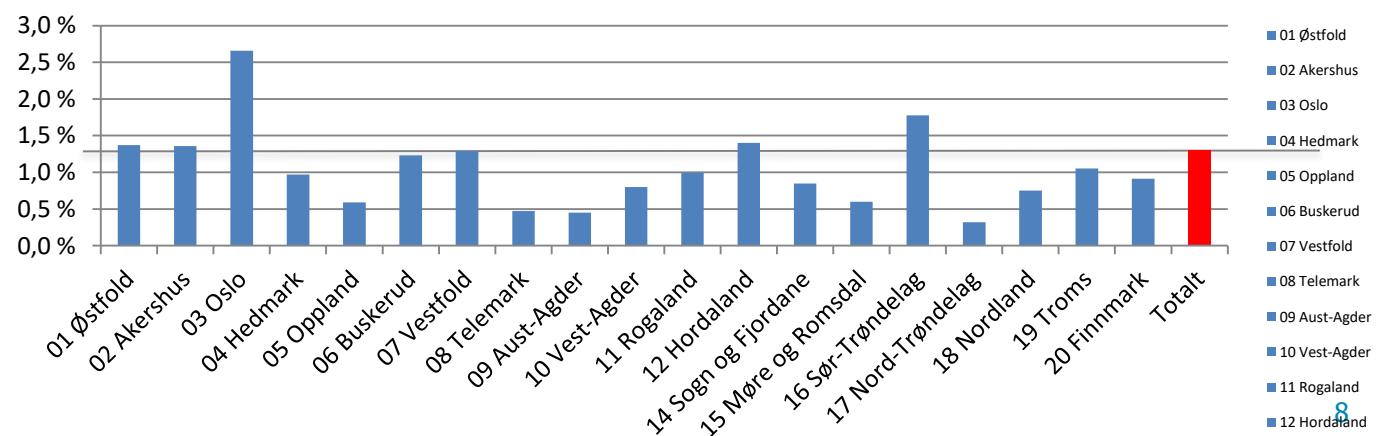

Penetrasjonsgrad - utvikling

Bemanningsbransjen måler hvor mange prosent av årsverkene i Norge som ytes gjennom bransjen. Det er store regionale variasjoner. Oslo er markedet med den klart høyeste penetrasjon. Mens prosentandelen av årsverkene som ble ytt gjennom bransjen på landsbasis økte fra 1,22% i 3 kvartal 2016 til 1,3% i 4. kvartal 2016, økte penetrasjonsgraden i Oslo fra 2,3% til 2,7%. Ser man utviklingen av penetrasjonsgraden på landsbasis over tid, ser man at den har ligget ganske flatt rundt 1 % siden 2004. Utviklingen i bemanningsbransjen er ganske proporsjonal med utviklingen i arbeidsmarkedet for øvrig. Jo flere årsverk som ytes på landsbasis, jo flere årsverk ytes gjennom bransjen.

Fylkesmessig penetrasjonsgrad

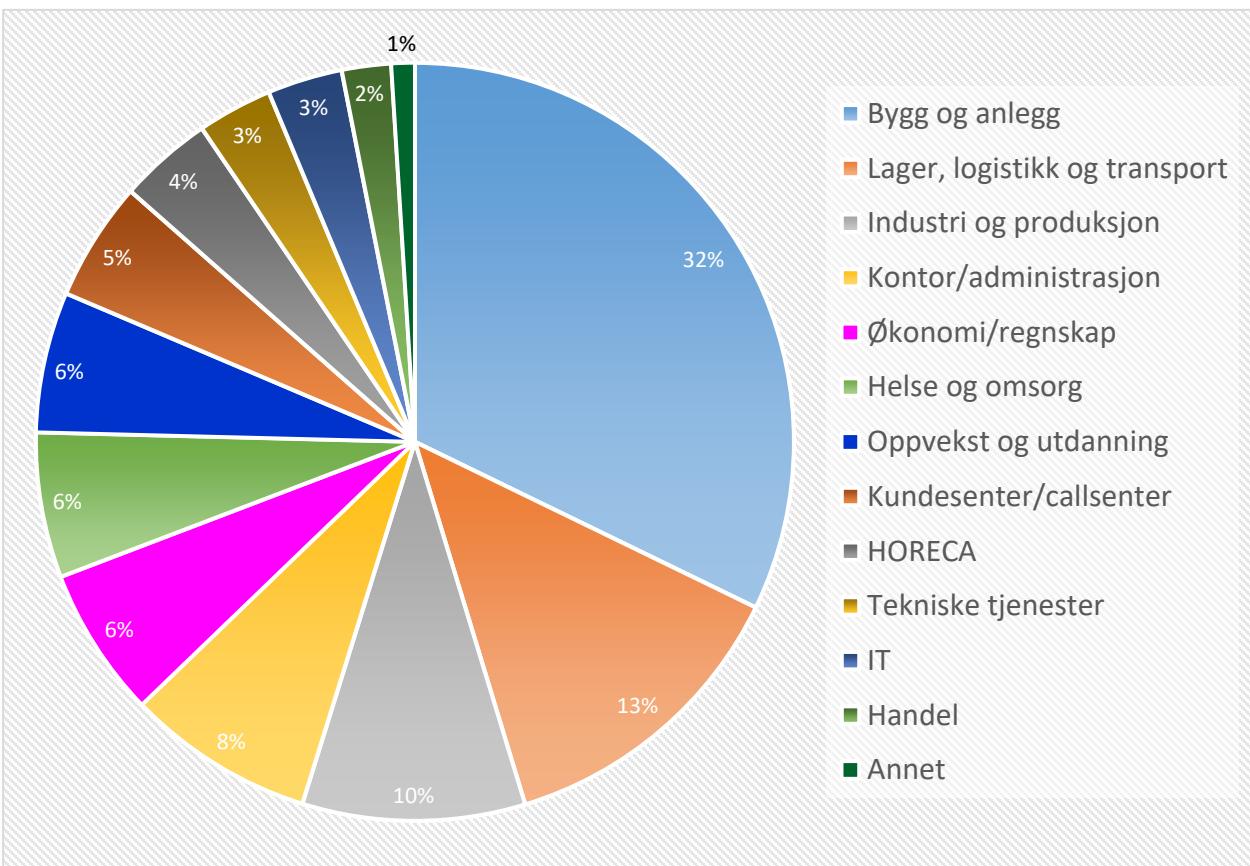

Yrkesområder 2016

Etter lovendringer i 2000 kan bemanningsbransjen levere personell på alle yrkesområder. I bransjestatistikken er dette grovoppdelt i 13 områder. Det siste området som er lagt inn i statistikken er oppvekst og utdanning.

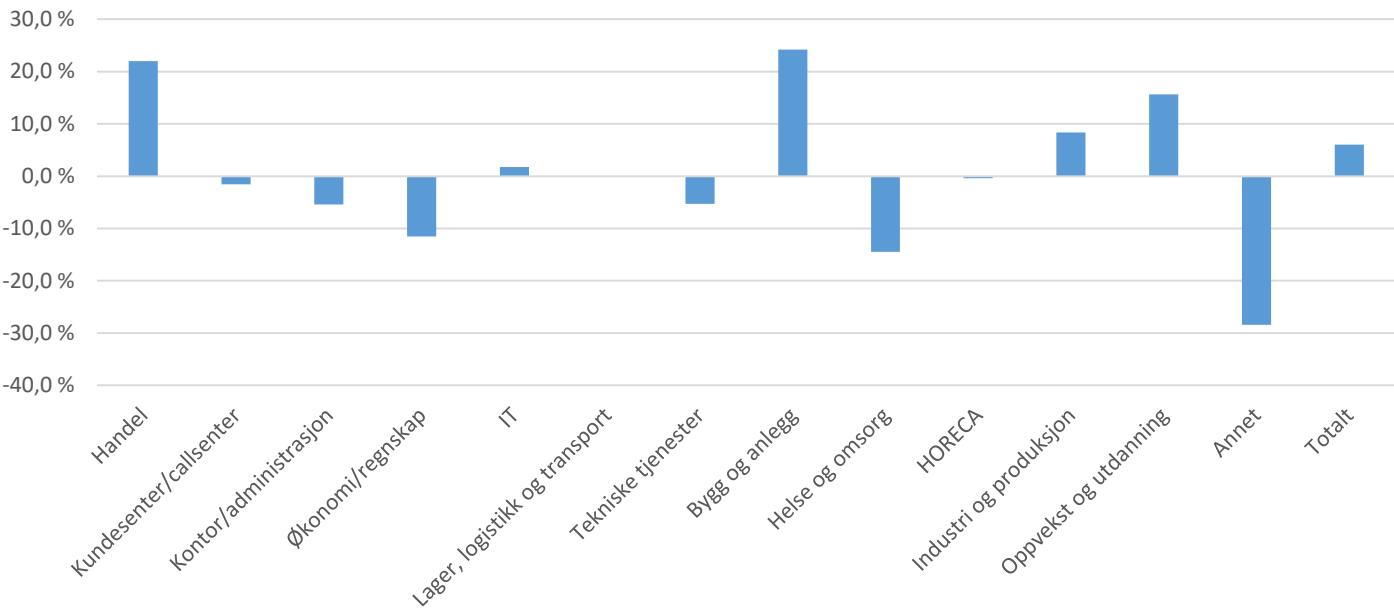
I 2016 var forholdet mellom bransjene som følger:

Bygg og anlegg	32 %
Lager, logistikk og trans	13 %
Industri og produksjon	10 %
Kontor/administrasjon	8 %
Økonomi/regnskap	6 %
Helse og omsorg	6 %
Oppvekst og utdanning	6 %
Kundesenter/callsenter	5 %
HORECA	4 %
Tekniske tjenester	3 %
IT	3 %
Handel	2 %
Annet	1 %

Yrkesområder 4. kvartal 2016

Utfakturerte timer – utvikling fra året før.

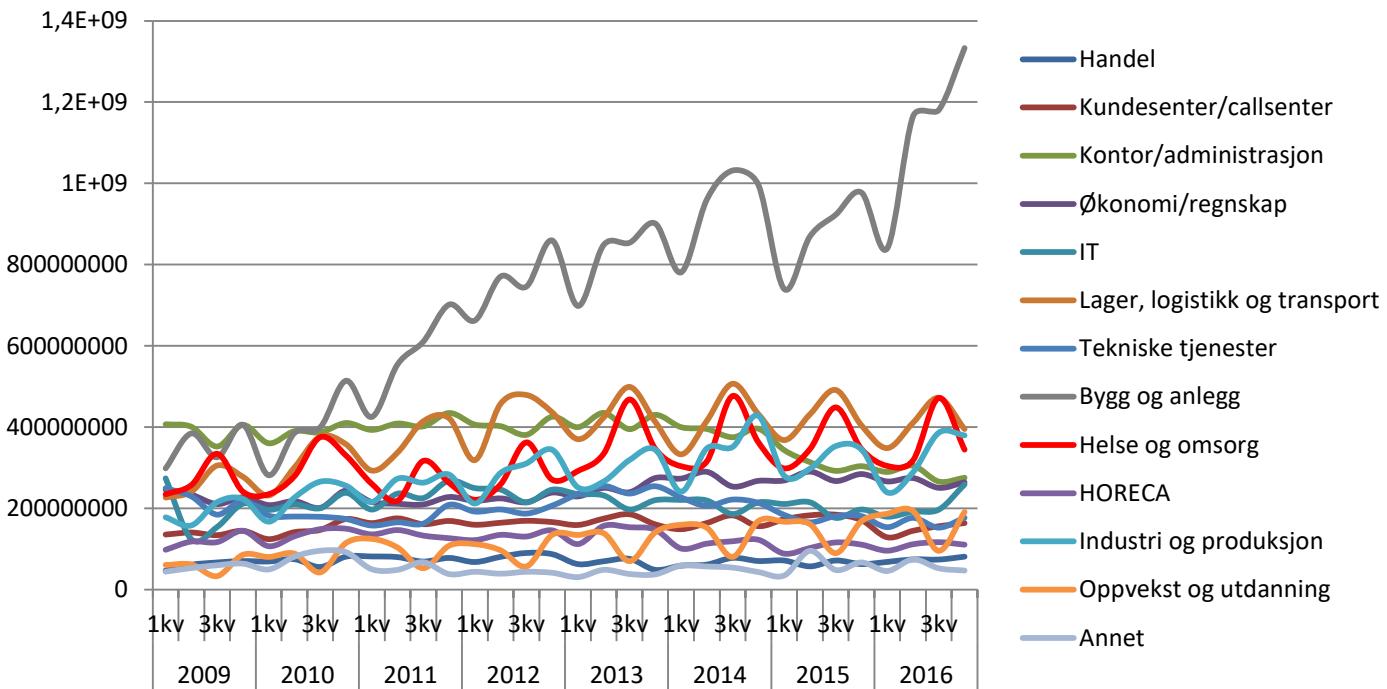
Justert for nye respondenter var aktiviteten i bransjen 6% over nivået året før. Det er stor variasjon mellom yrkesområdene. Mange opplever fortsatt et krevende marked. På 8 av 13 områder er det nedgang i forhold til samme kvartal året før. Det er verdt å merke seg kraftig nedgang i yrkesområdene helse og omsorg og økonomi og regnskap. Samtidig er utviklingen positiv innen bygg, oppvekst og utdanning og Industri og produksjon.

Yrkesområde – fakturerte timer		2016
		4. kvartal
Handel		231 221
Kundesenter/callsenter		584 723
Kontor/administrasjon		845 489
Økonomi/regnskap		655 950
IT		374 526
Lager, logistikk og transport		1 392 170
Tekniske tjenester		363 259
Bygg og anlegg		3 974 172
Helse og omsorg		612 844
HORECA		442 461
Industri og produksjon		1 214 663
Oppvekst og utdanning		742 827
Annet		144 410
Totalt		11 578 715

Justert utvikling fra 4Q2015 til 4Q2016	
Handel	22,0 %
Kundesenter/callsenter	-1,6 %
Kontor/administrasjon	-5,4 %
Økonomi/regnskap	-11,5 %
IT	1,7 %
Lager, logistikk og transport	-0,1 %
Tekniske tjenester	-5,3 %
Bygg og anlegg	24,2 %
Helse og omsorg	-14,5 %
HORECA	-0,4 %
Industri og produksjon	8,3 %
Oppvekst og utdanning	15,6 %
Annet	-28,4 %
Totalt	6,0 %

Yrkesområder 3. kvartal 2016

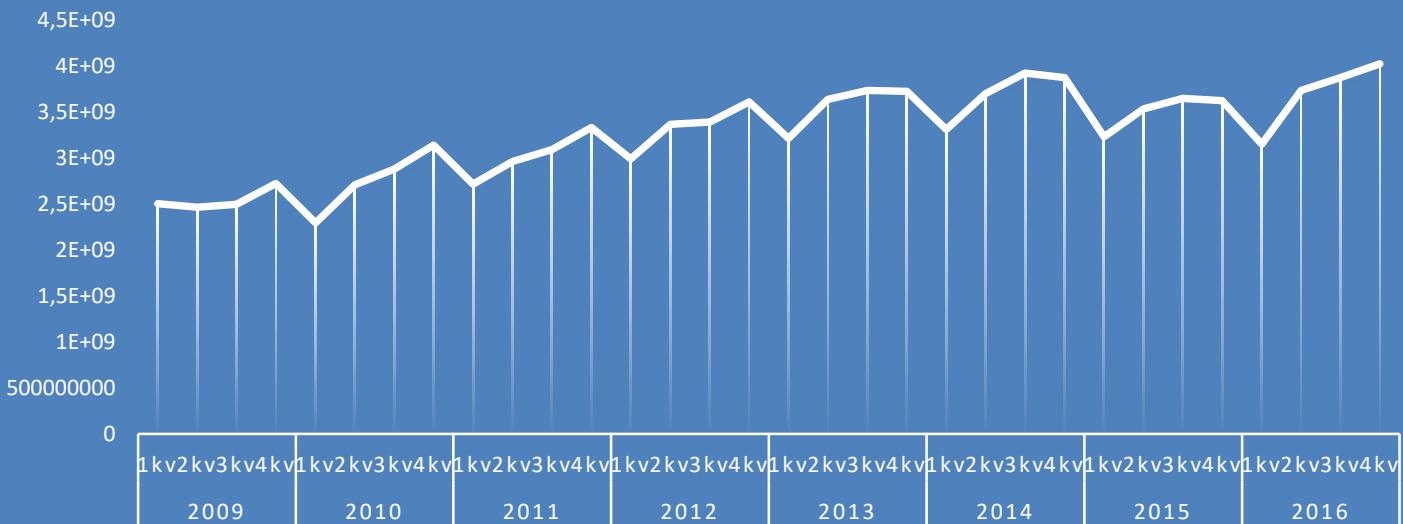
Omsetning

I 4. kvartal 2016 ble det innen personalutleie omsatt for kr 4 021 990 941

,-. Av dette sto nye medlemmer for 2,3%. Justert for nye respondenter var utviklingen fra året før en økning på 8,5%.

TOTAL OMSETNING

Utvikling i antall timer sett i forhold til omsetning

I forbindelse med innføring av nye regler for likebehandling av innleid personell var det en viss interesse for i hvilken grad dette hadde innvirket på kostnadsbildet ved innleie fra bemanningsbransjen. Justert for konsumprisindeksen var det vår beregning at de nye reglene om innleie i 2013 påførte bedriftene en gjennomsnittlig kostnadsøkning på ca. 5%. Dette var i overenstemmelse med prognosene og viste at det nye regelverket ikke nødvendigvis innebar store endringer fra den praksis norske bemanningsbedrifter fulgte tidligere. Avstanden mellom kurvene indikerer prisutviklingen. Med tanke inflasjon bør kurven for omsetning alltid ligge litt over kurven for antall timer. I motsatt fall indikerer dette prisnedgang. I 4. kvartal 2016 økte omsetningen med 8,5% mens antall timer økte med 6%.

Prosentvis utvikling timer og omsetning

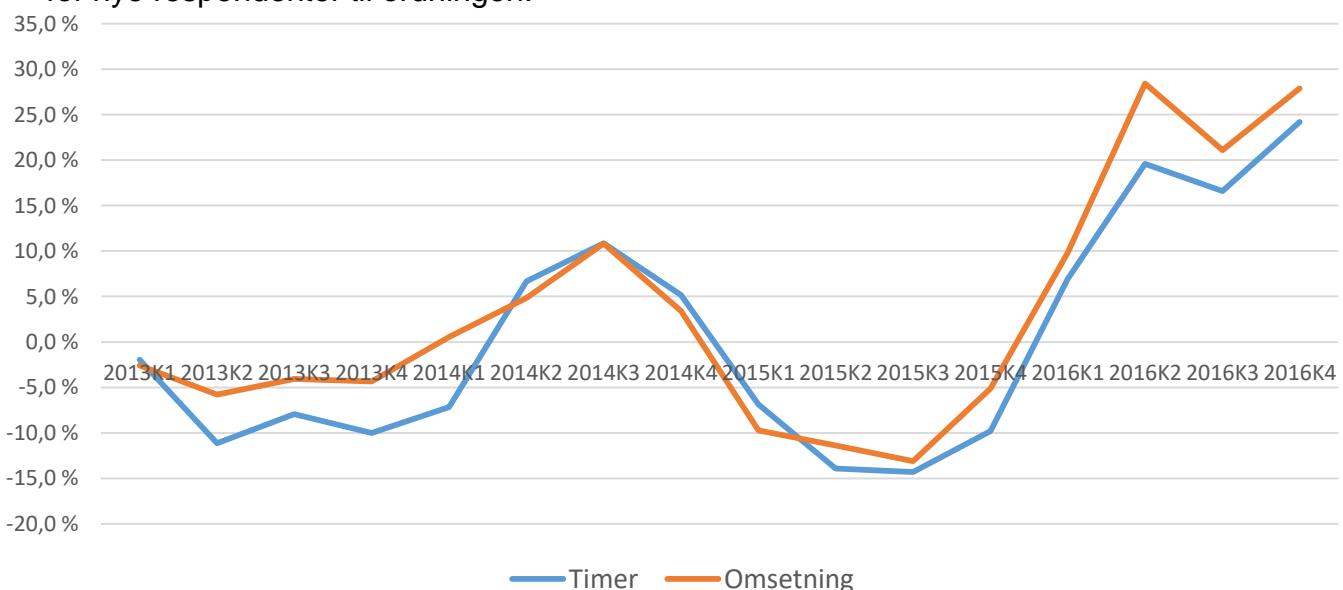

Yrkesområder – utvikling

Bygg og anlegg

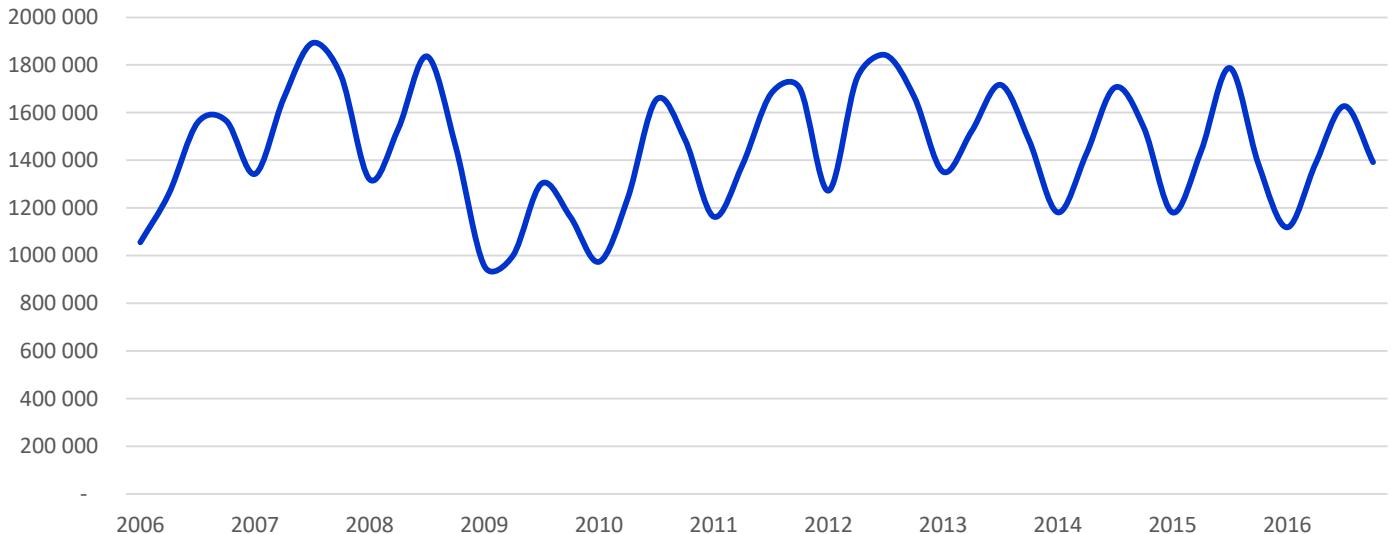

I 2016 utgjorde yrkesområdet bygg og anlegg 32% av alle solgte timer. Gjennom 2014 var det vekst i solgte timer som overgikk omsetningsutviklingen, noe som indikerte kraftig press på marginene. I 2015 var utviklingen negativ. Fra 2016 er det igjen vekst innen bygg. I 4. kvartal økte antallet solgte timer sammenliknet med samme kvartal året før med 24,2%. Samtidig økte omsetningen med 27,9%. Det er positiv utvikling i dette yrkesområdet som er årsaken til at bransjen som helhet vokste i 4. kvartal 2016. I fjor utgjorde yrkesområdet ca. 7500 heltidsstillinger. Her er et diagram som viser prosentvis utvikling i utfakturerte timer og omsetning sett i forhold til samme kvartal året før, justert for nye respondenter til ordningen:

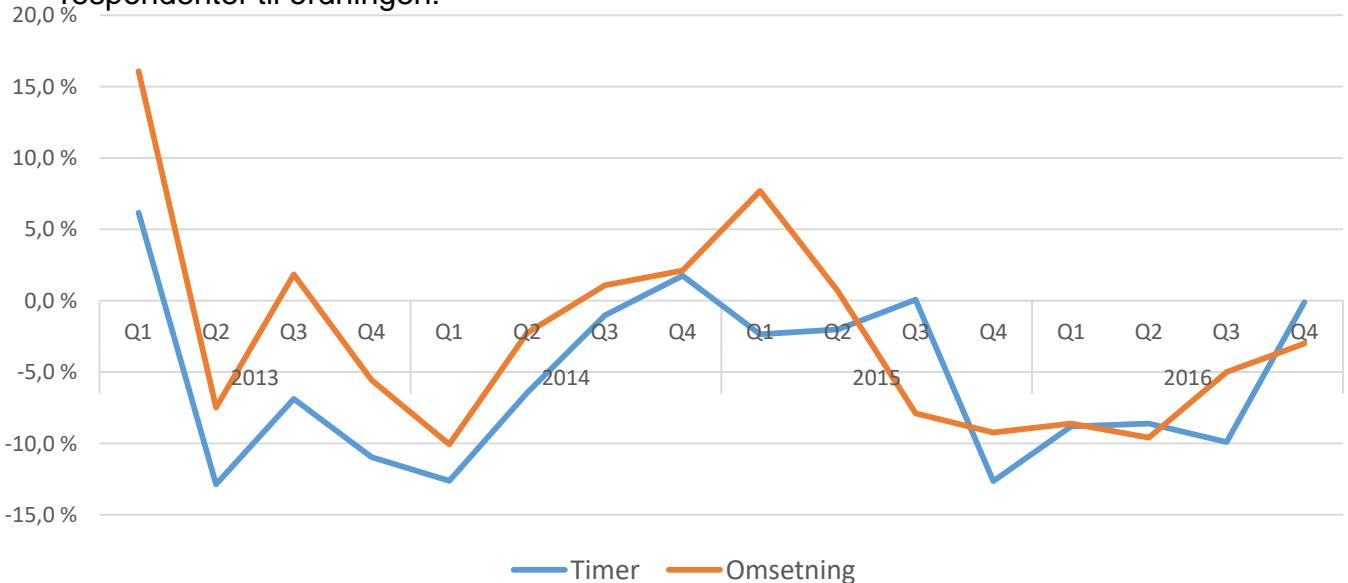

Yrkesområder – utvikling

Lager logistikk transport

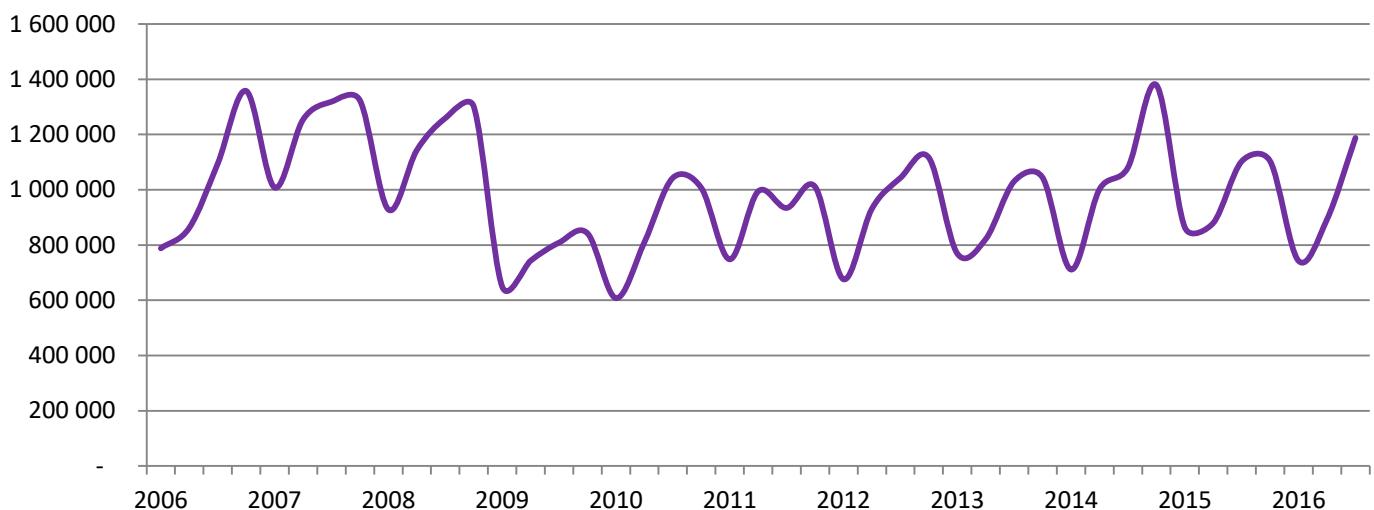

I 2016 utgjorde yrkesområdet lager/logistikk/transport 13% av bransjens solgte timer, noe som betyr at dette var bransjens nest største område. Yrkesområdet kjennetegnes med store sesongsvingninger. I 2013 og 2014 krymper markedet, noe som man regner med at skyldets usikkerhet i forbindelse med nye rammevilkår for bransjen samt større usikkerhet i norsk økonomi. Gjennom 2015 stabiliserte markedet seg inntil i 4. kvartal da det ble en nedgang i solgte timer på hele 12,6%. Samtidig sank omsetningen med 9,2%. I 2016 har nedgangen fortsatt. I 4. kvartal var det imidlertid bare en marginal nedgang i timer (-0,1%) og omsetning (-3%). I 2016 utgjorde yrkesområdet ca. 3160 heltidsstillinger. Her er et diagram som viser prosentvis årlig utvikling i solgte timer og omsetning, justert for nye respondenter til ordningen:

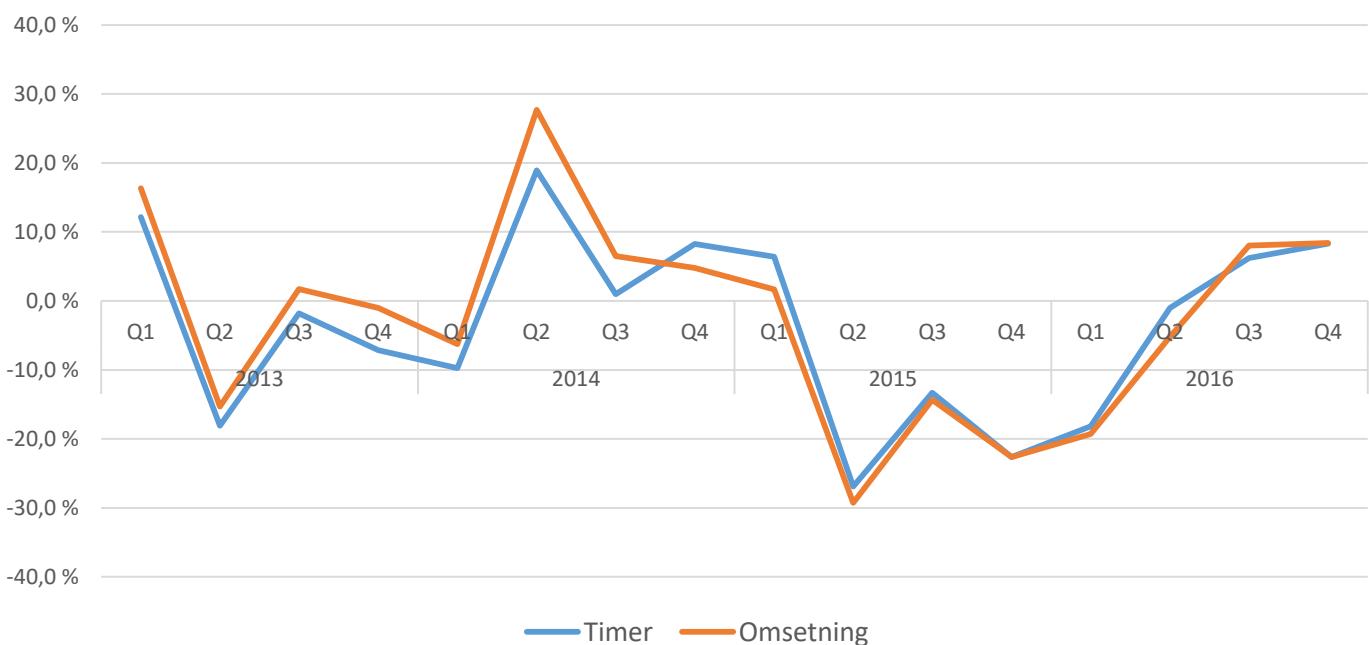

Yrkesområder – utvikling

Industri og produksjon

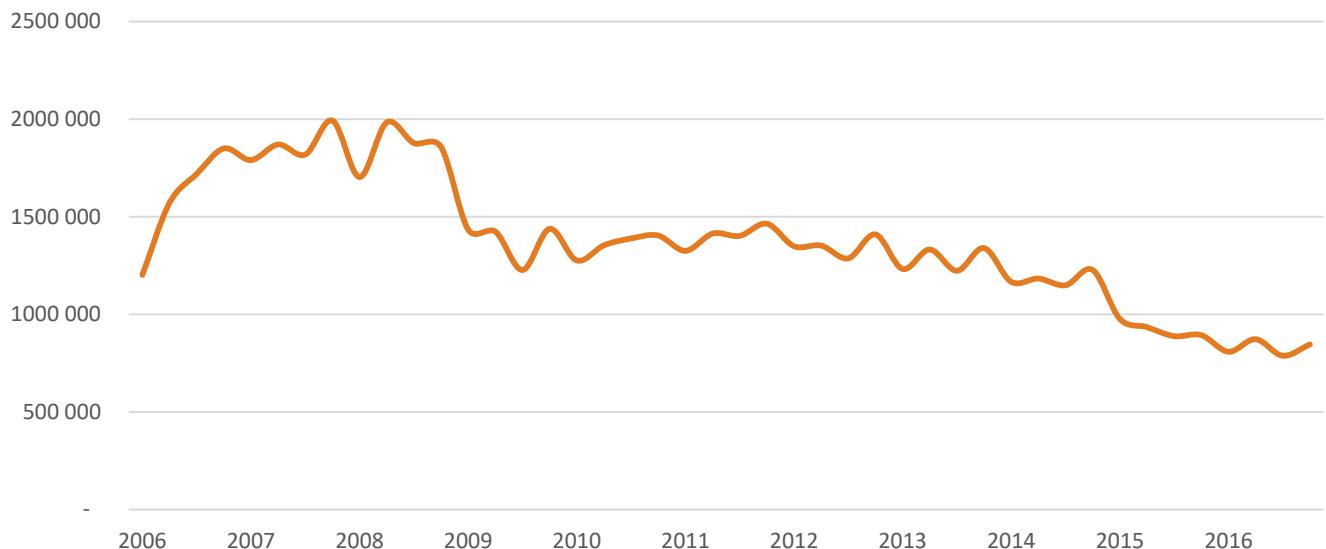

I 2016 var yrkesområdet industri og produksjon det 3. største med 10% av de solgte timene. Etter en vekst på 8,3% i 4. kvartal 2014 var man for første gang tilbake på nivået fra før finanskrisen. I 2015 synker oljeprisen og trenden snur. Gjennom året falt både solgte timer og omsetning betydelig. Nedgangen fortsatte i første halvår i 2016 men med lavere nedgangstakt, noe som indikerte et skifte. I 3. kvartal snudde markedet og det ble omsatt 6,2% flere timer enn året før. Veksten fortsatte i 4. kvartal. Antall solgte timer vokste med 8,3% og omsetningen økte 8,4%. I 2016 utgjorde yrkesområdet ca 2310 heltidsstillinger. Nedenfor er et diagram som viser justert prosentvis utvikling i timer og omsetning sammenlignet med tilsvarende kvartal året før.

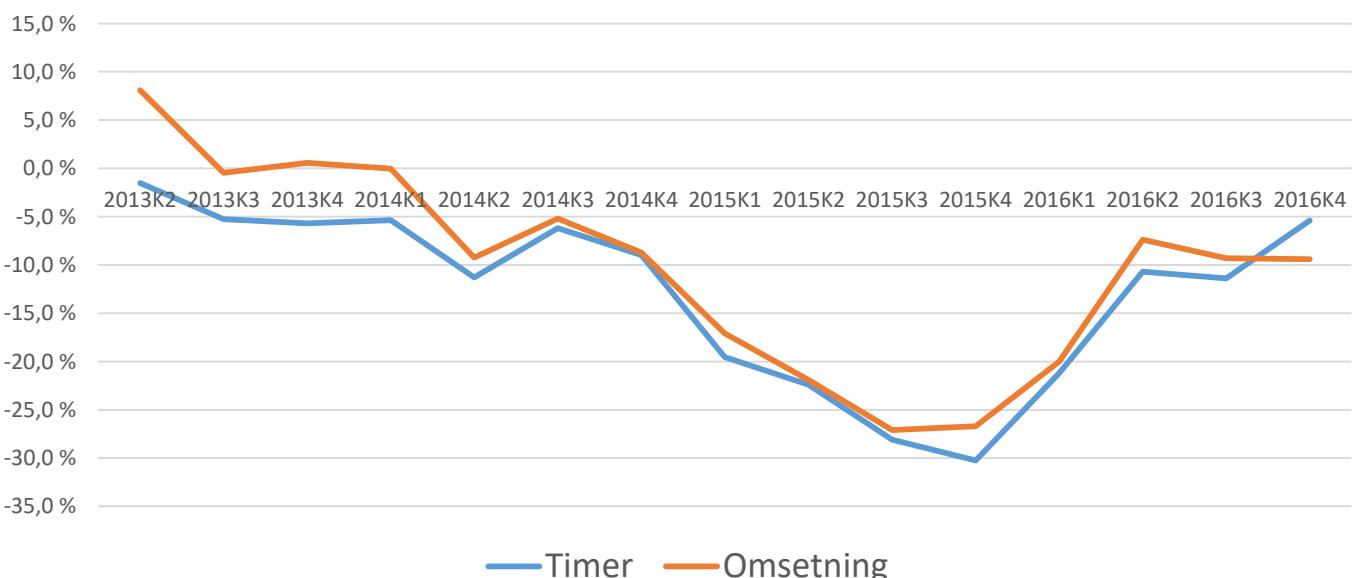

Yrkesområder – utvikling

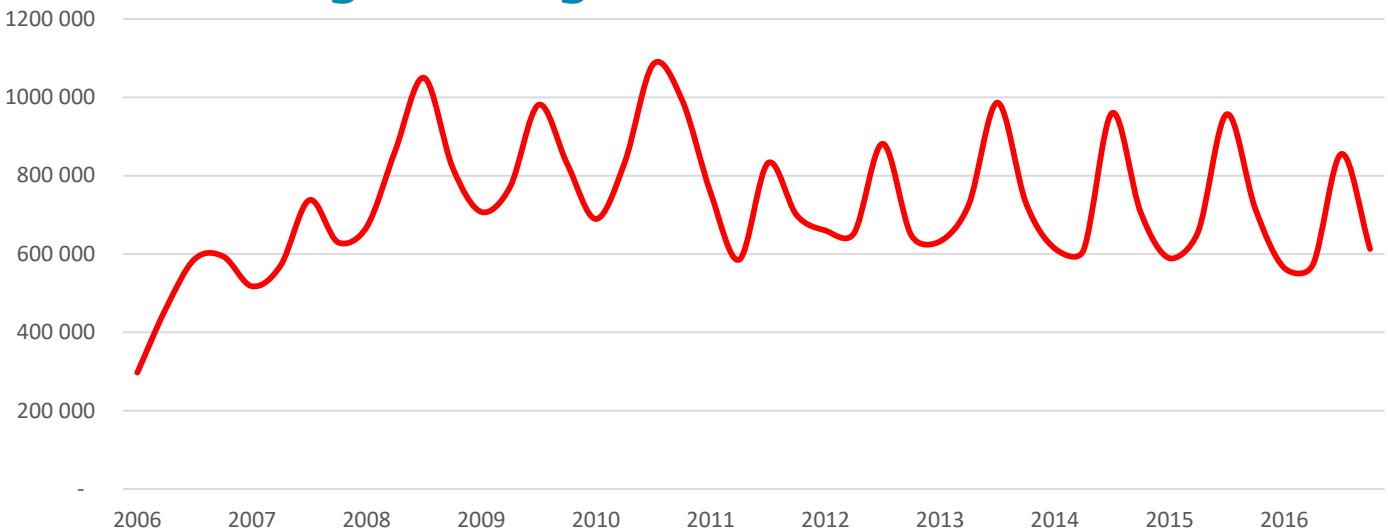
Kontor og administrasjon

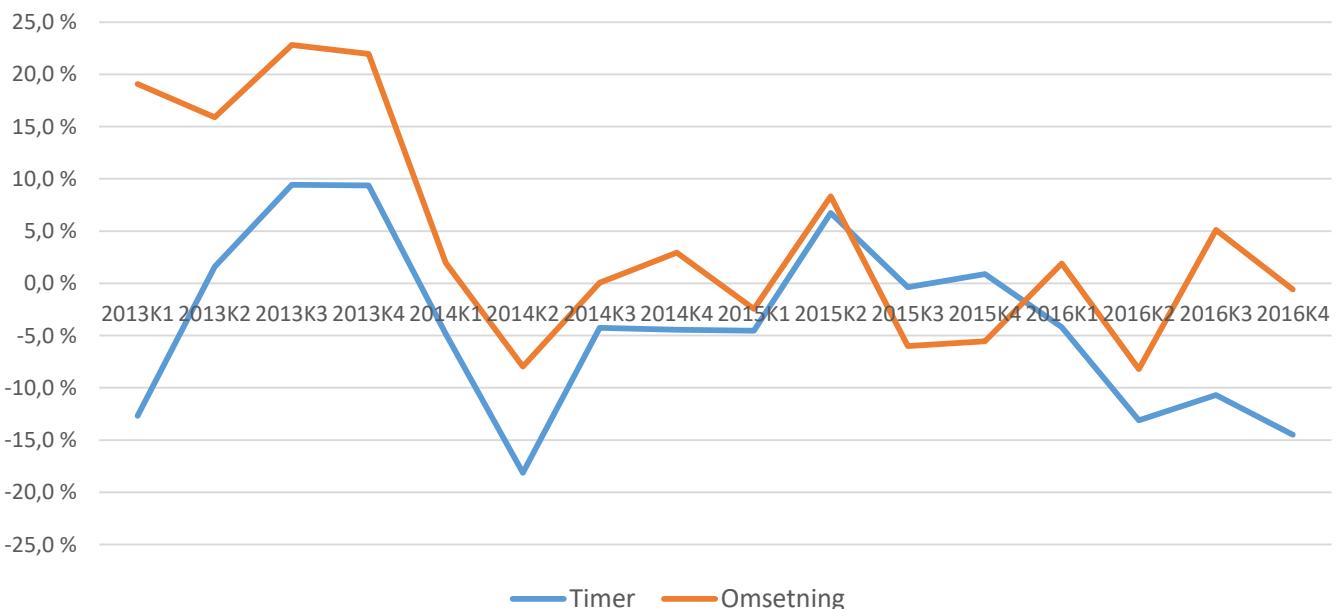
I 2016 var området kontor og administrasjon det fjerde største med ca. 8% av de solgte timene i bransjen. Gjennom de senere år har det vært en gradvis nedgang og i 4. kvartal 2016 var nedgangen i solgte timer på 5,4%. Samtidig var nedgangen i omsetning på 9,4%. Mange ansatte innen administrasjon har mistet jobben i oljerelatert virksomhet, og dette er nok en del av begrunnen for den kraftige nedgangen det siste året. Samtidig har det skjedd strukturelle endringer i arbeidslivet. I 2016 utgjorde yrkesområdet ca 1900 heltidsstillingar. I løpet av året anslås det at ca. Her er et diagram over prosentvis utvikling sammenliknet med året før for solgte timer og omsetning, justert for nye respondenter til ordningen:

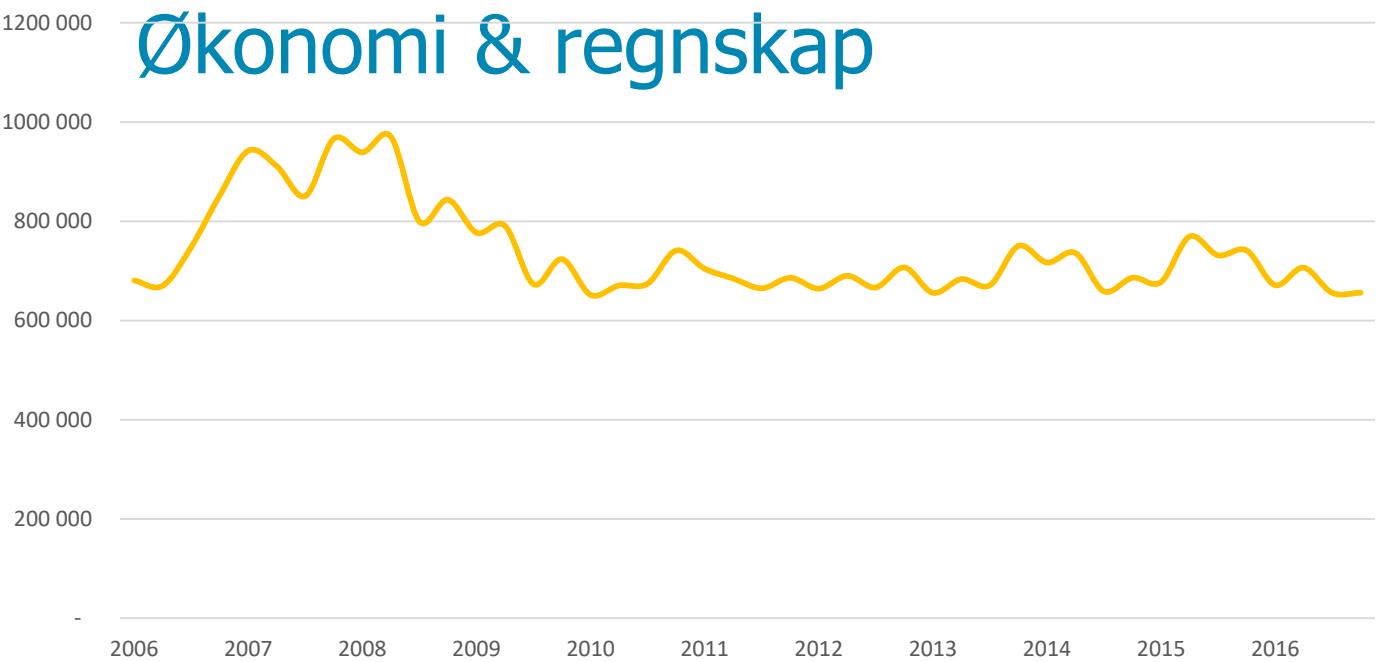
Yrkesområder – utvikling Helse og omsorg

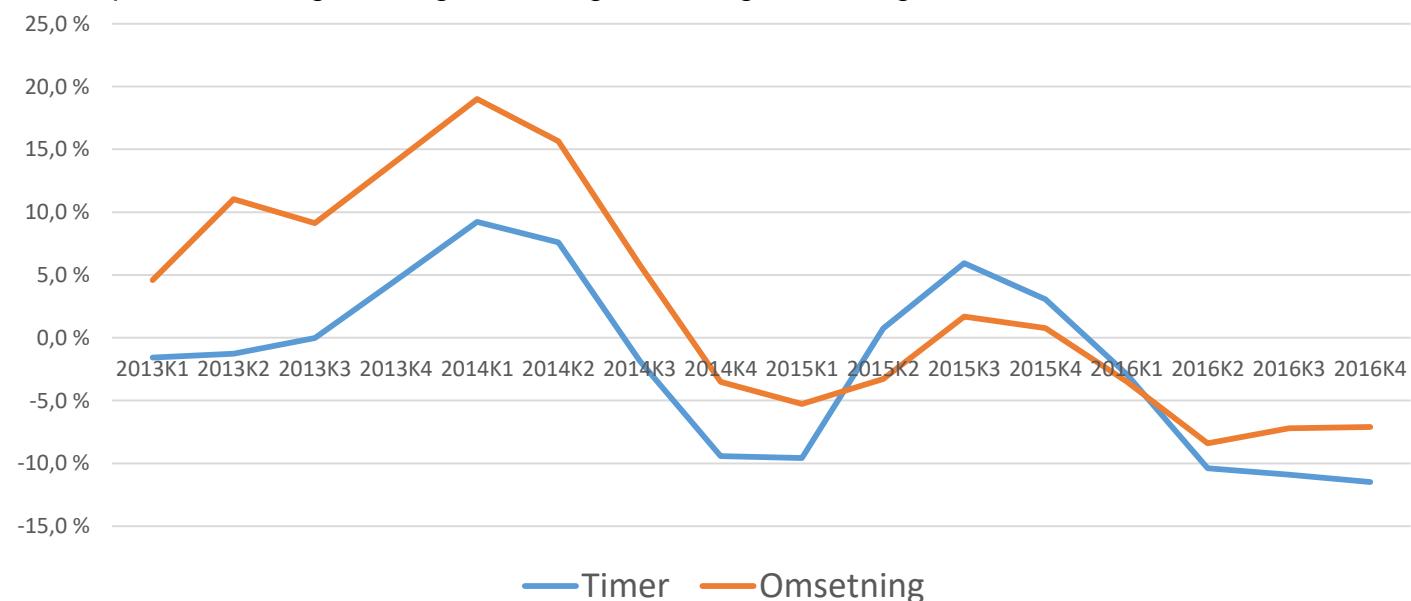
Det er stor mangel på helsearbeidere i Norge. Bemannningsbransjen gjør en viktig jobb for å avhjelpe mangelen og sikre et forsvarlig helsevesen. Det store flertallet av arbeidstakerne innen dette feltet kommer fra Sverige. Det er nå vanskeligere enn tidligere å få svenske helsearbeidere til å komme til Norge og det avspeiles i markedsutviklingen. I 4. kvartal 2016 var det en nedgang i solgte timer på 14,5%. Samtidig sank omsetningen med bare 0,6%. Her skjedde det altså en prisøkning. I 2015 utgjorde yrkesområdet ca 1500 heltidsstillinger. Her er et diagram som viser justert prosentvis utvikling i timer og omsetning sammenliknet med tilsvarende kvartal året før:

Yrkesområder – utvikling Økonomi & regnskap

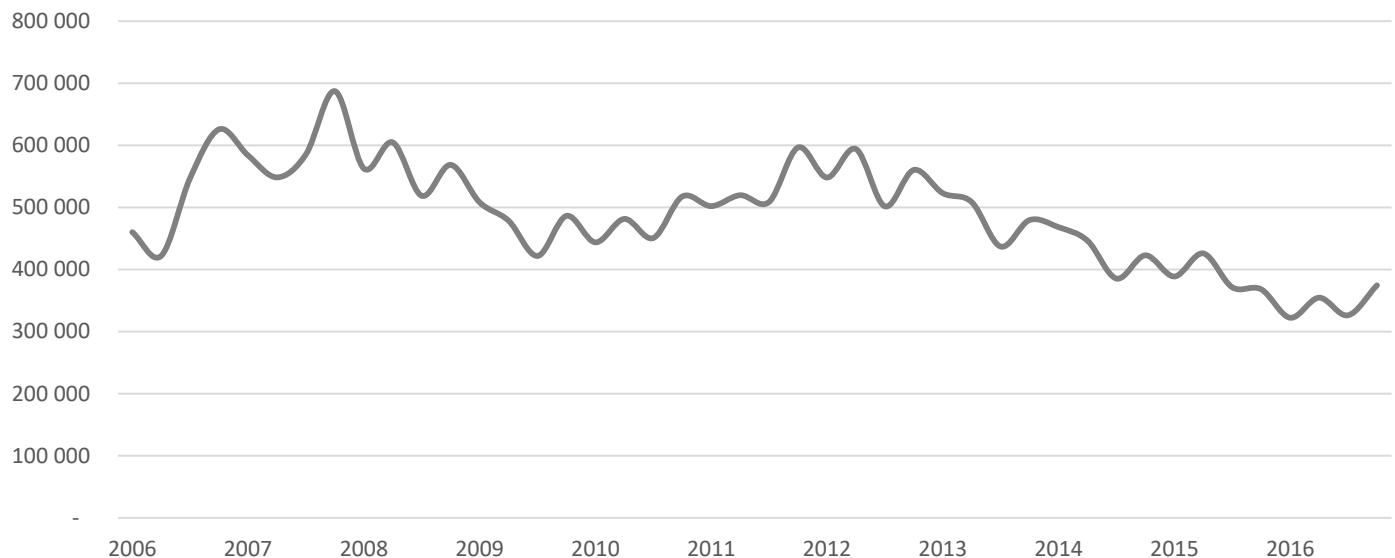

Innen økonomi og regnskap har utviklingen vært ganske stabil etter en kraftig nedtur i forbindelse med finanskrisen i 2009. I 3. kvartal 2015 økte antall solgte timer innen dette segmentet med 5,9% til et nivå som er det høyeste siden 2009 og i 4. kvartal fortsatte den positive utviklingen med 3% vekst i forhold til året før. Utviklingen har imidlertid vært negativ i 2016. I 4. kvartal falt antall solgte timer med 11,5%. Omsetningen gikk ned 7,1%. I 2016 utgjorde økonomi ca 1550 heltidsstillinger. Her er diagram over prosentvis årlig utvikling innen solgte timer og omsetning:

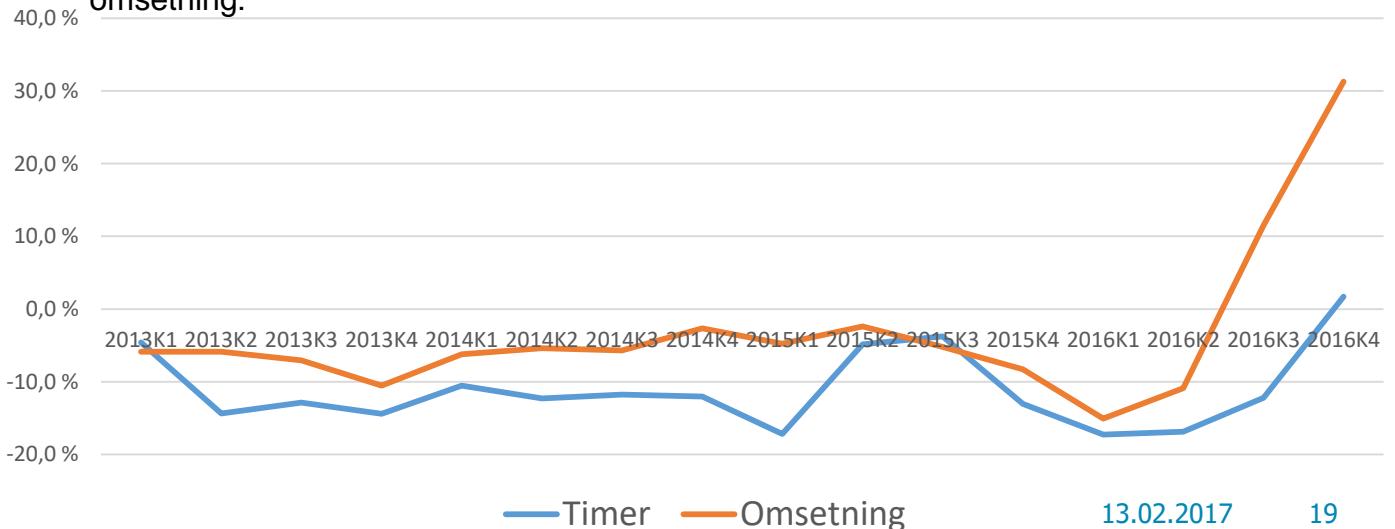

Yrkesområder – utvikling

IT

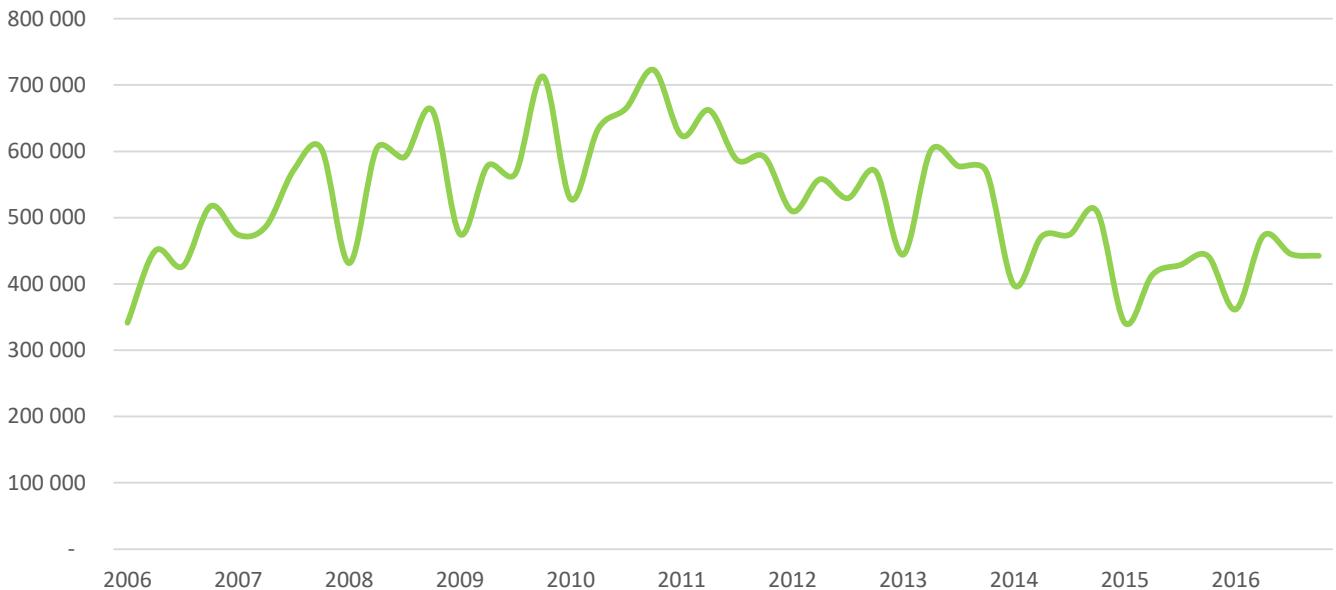

I 4. kvartal 2016 hadde IT en liten økning i solgte timer på 1,7%. Dette er første gang med oppgang etter en nedtur som har vart siden 2012. Samtidig steg omsetning med hele 31,3%. Nedgangen vi har sett over mange år har sammenheng med at en del IT oppgaver som tidligere ble utført av bemanningsbransjen nå er outsourcet eller flyttet ut av landet. Denne utviklingen satte ekstra fart i 2013 da likebehandlingsprinsippet ble tatt inn i arbeidsmiljøloven og kostnaden ved innleie økte. Nå kan det se ut som at noe tas tilbake. Med den kraftige prisstigning som veksten i omsetning indikerer er det mye som tyder på at bemanningsbransjen satser på å levere høyere kvalifisert og høyere lønned personell fremfor å håndtere enklere IT oppgaver hvor man i stor grad møter konkurranse fra offshoring. I 2016 utgjorde IT ca 800 heltidsstillinger. Her er diagram over prosentvis årlig utvikling i forhold til samme kvartal året før for solgte timer og omsetning:

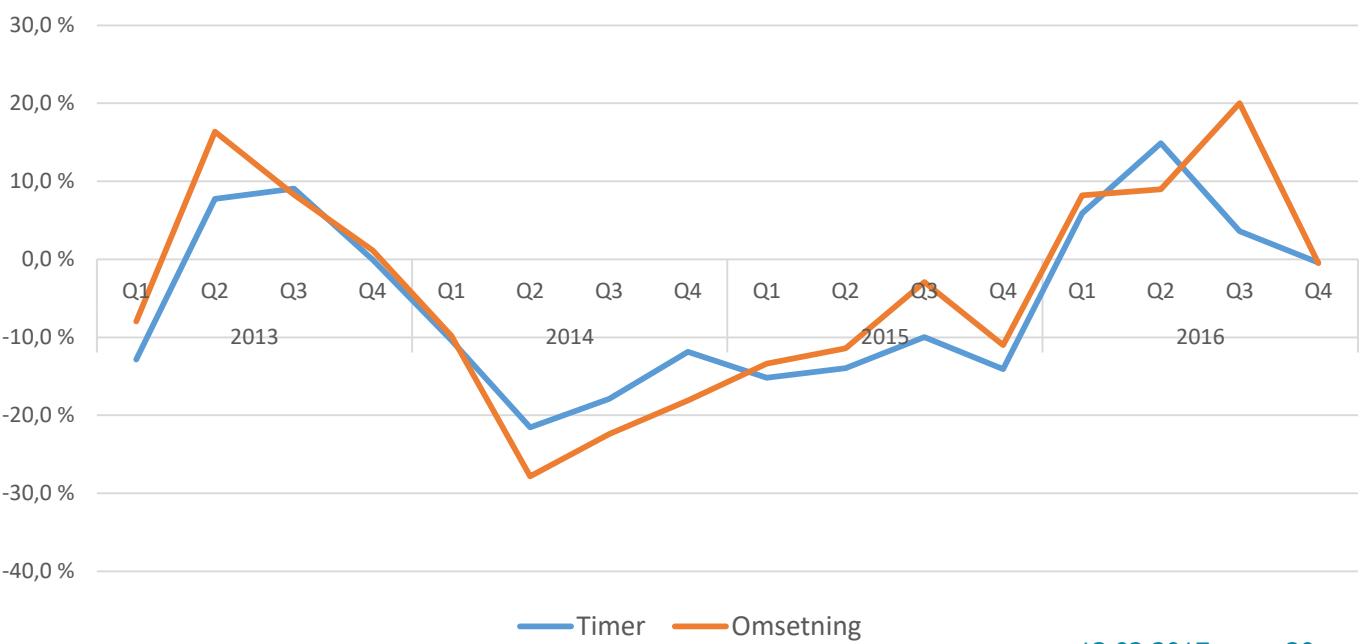

Yrkesområder – utvikling

HORECA/Hospitality

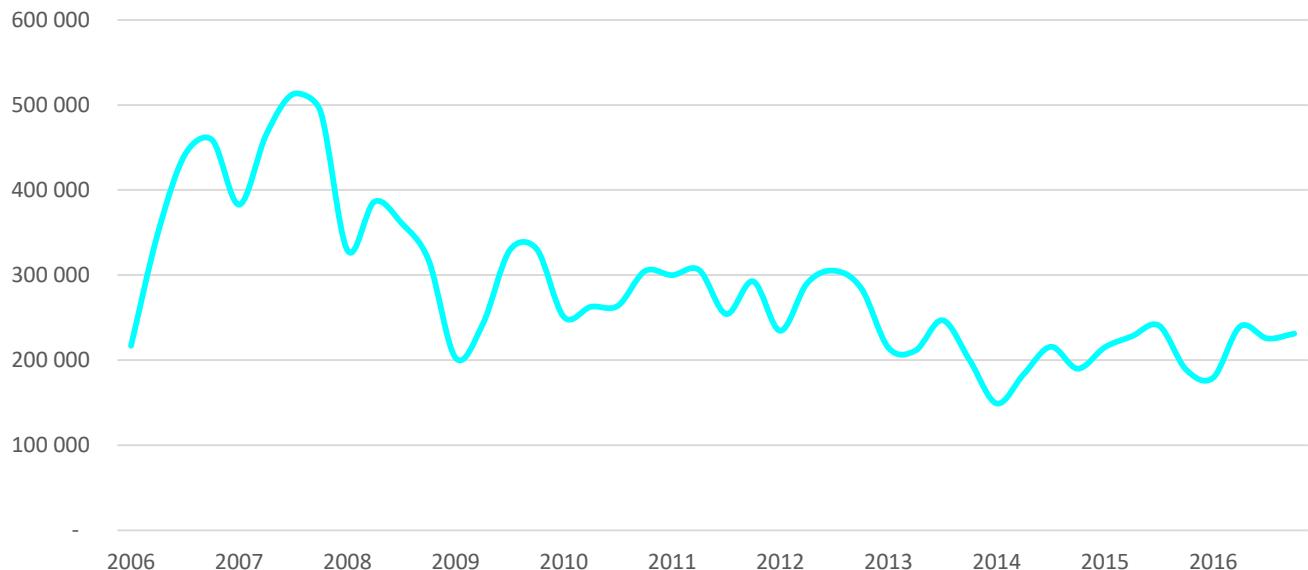

I 2016 har det vært en positiv utvikling innen dette yrkesområdet. Det ble i 4. kvartal ble det imidlertid omsatt marginale 0.4% færre timer enn samme kvartal året før. Samtidig sank omsetningen med 0,5%. Her skjer en stabilisering innen yrkesområdet etter flere år med nedgang i forbindelse med økt outsourcing på bekostning av innleie. Forholdet mellom timer og omsetning indikerer imidlertid press på marginene. Her er et diagram over justert prosentvis årlig utvikling innen solgte timer og omsetning:

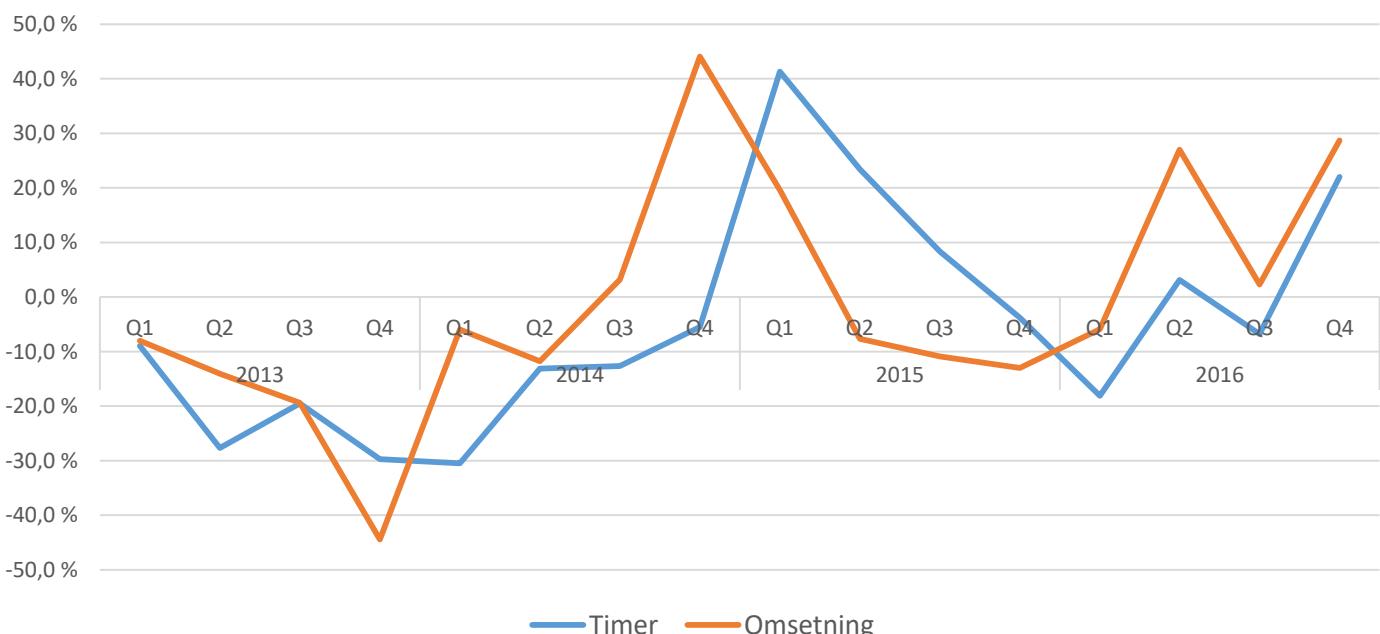

Yrkesområder – utvikling

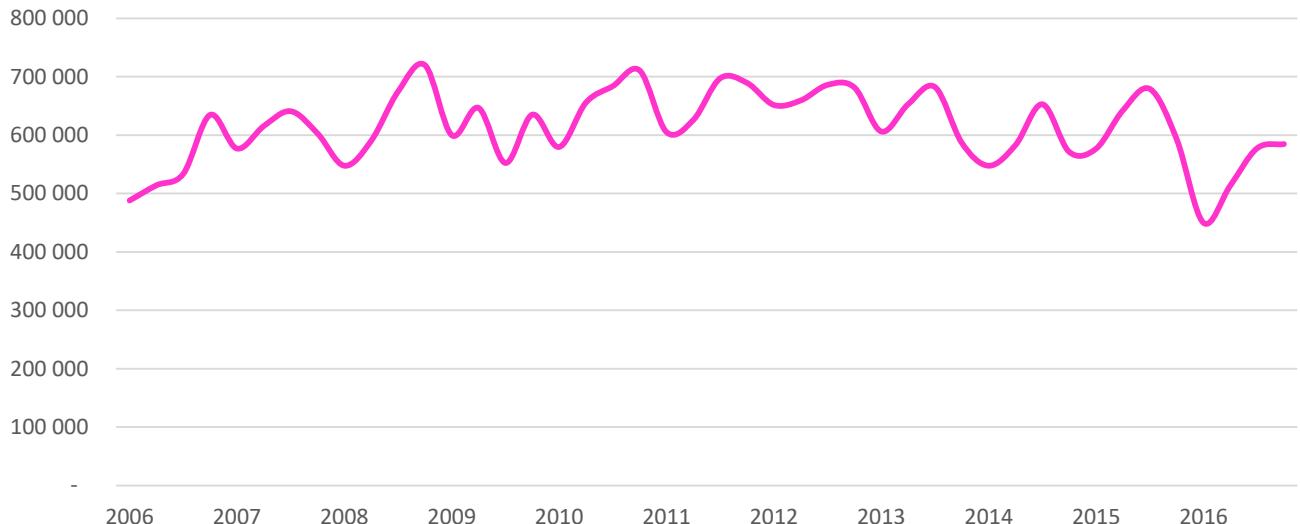
Handel

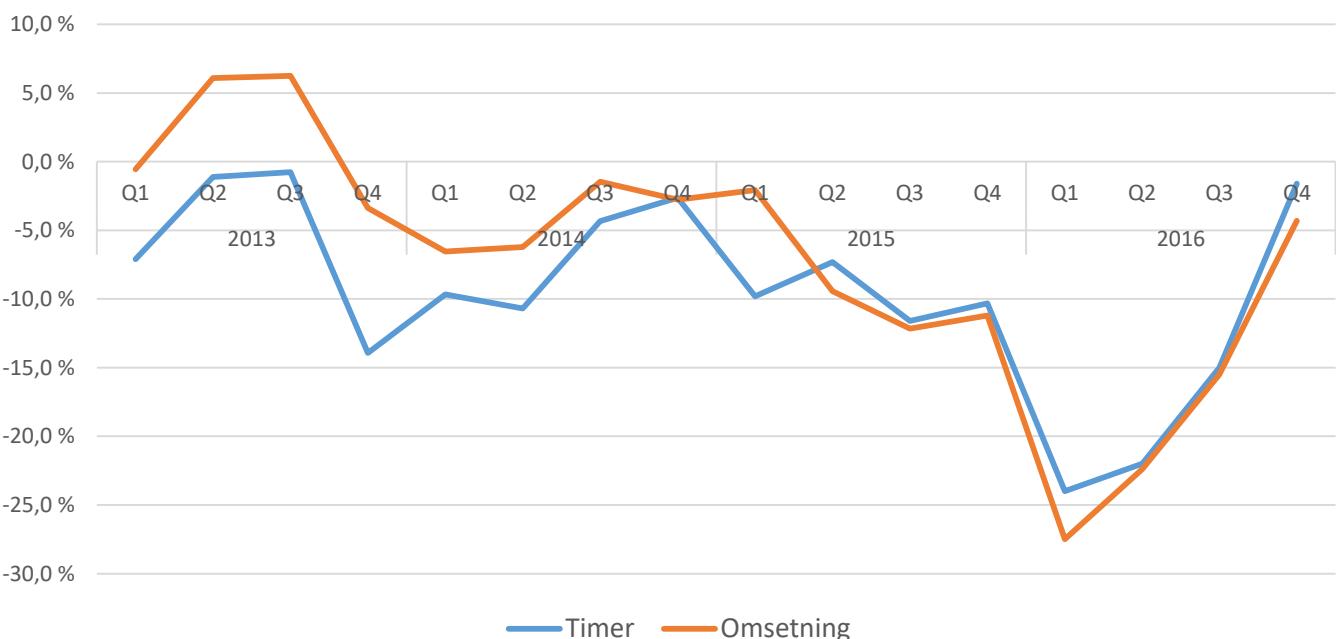
Etter nedgang i 2013 og 2014 snudde utviklingen i 2015 og markedet vokste. I 2016 har markedet vært ustabilt. I 4. kvartal 2016 økte imidlertid solgte timer i dette segmentet med hele 22% mens omsetningen vokste med 28,7%. Dette tyder på prisstigning og at det leveres mer personell innen høyere betalte salgsjobber. Her er diagram over justert prosentvis årlig utvikling når det gjelder solgte timer og omsetning:

Yrkesområder – utvikling Kundesenter / Callcenter

Kundesenter/callsenter har vært et middels stort område innenfor bemanningsbransjen. Det har vært jevnt behov for personell siden 2006. I siste halvår av 2012 begynte en nedgang i yrkesområdet som har fortsatt siden. I 4. kvartal 2016 var nedgangen på 1,6%. Samtidig sank omsetningen med 4,3%. Mye tyder på at offshoring av callsentertjenester har krympet markedet for denne tjenesten i Norge. Ca. 1220 årsverk ble i 2016 levert gjennom bemanningsbransjen. Her er et diagram som viser årlig prosentvis utvikling i solgte timer og omsetning sammenliknet med samme kvartal året før.

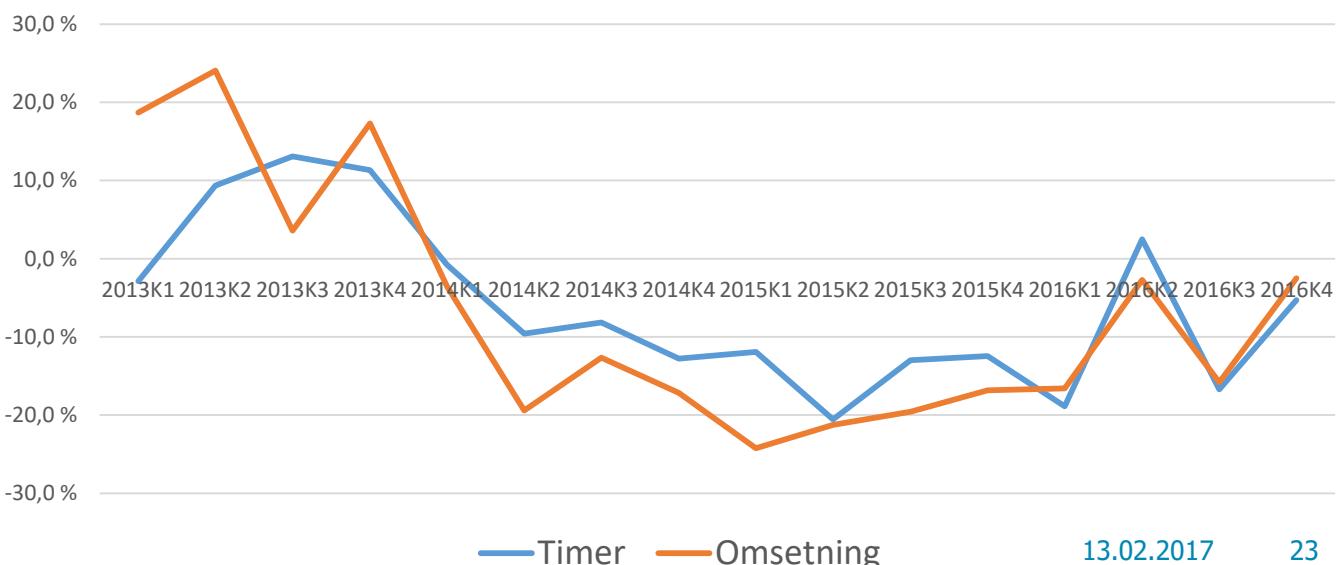

Yrkesområder – utvikling

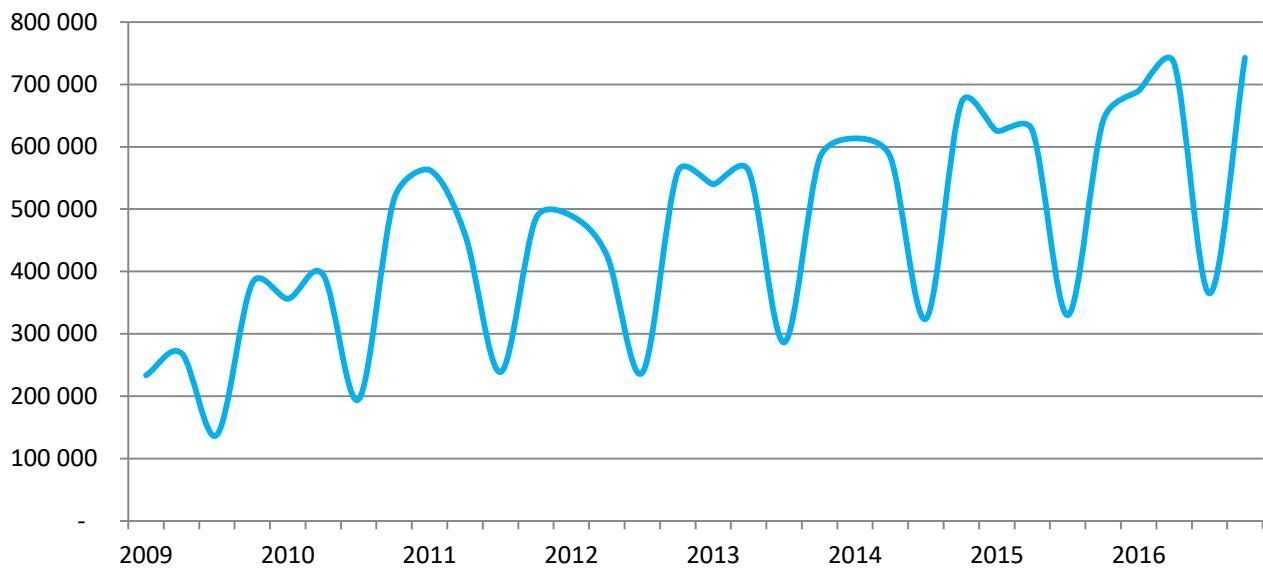
Tekniske tjenester

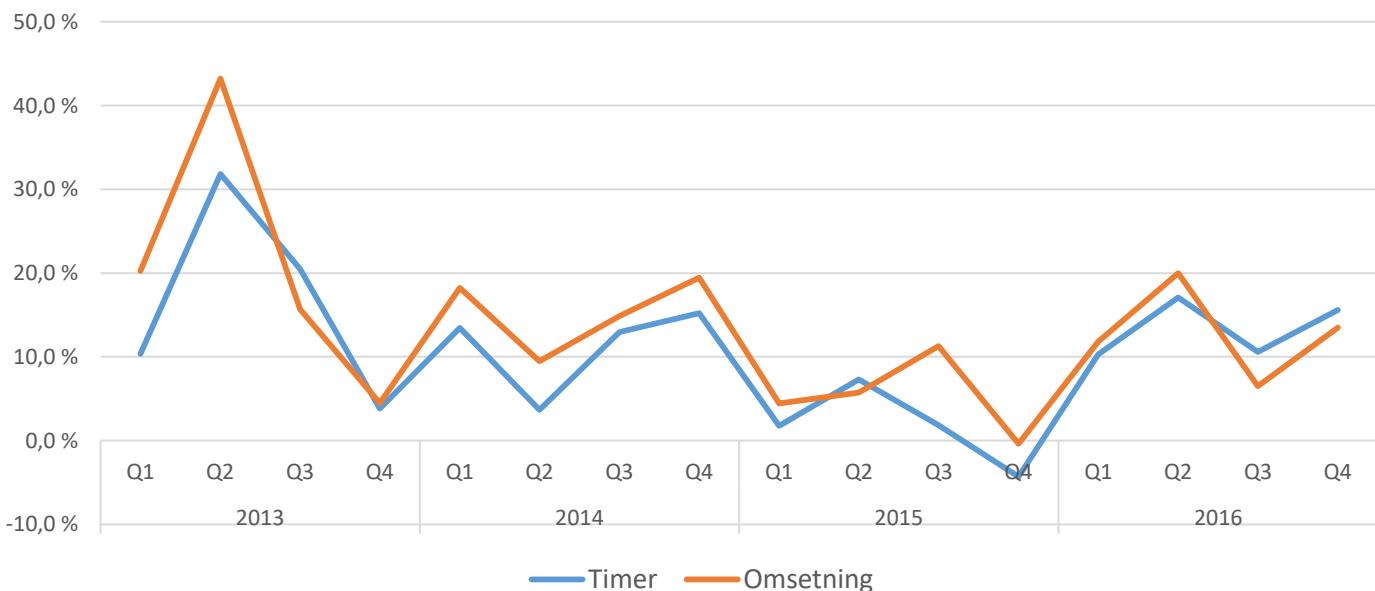
Tekniske tjenester dekker høyere kvalifisert teknisk personell, særlig ingeniører. Dette er et område hvor arbeidsgivere har hatt problemer med å få tilgang til kvalifisert personell, og hvor bemanningsbransjen har gjort en viktig jobb for å skaffe kompetent arbeidskraft. Det var i forbindelse med krisen i 2009 en tydelig nedgang. Etter dette stabiliserte markedet seg på et lavere nivå. Det var hele tiden etterspørsel etter personell i Norge, men det var ikke så lett å finne kandidater i utlandet. Fra siste halvår av 2011 var det en positiv utvikling i tilknytning til at det er stor mangel på ingeniører i Norge og flere ledige ingeniører i utlandet i tilknytning til Eurokrisen. Veksten i 2012 og 2013 viste at yrkesområdet i liten grad ble preget av de nye rammeverkene for bemanningsbransjen. Fra 2014 har bransjen fått føle konsekvensene av innstramminger i oljeindustrien og det har vært nedgang. I 4. kvartal 2016 sank solgte timer med 5,3%. Samtidig sank omsetningen med 2,5%. Her er oversikt over justert årlig prosentvis utvikling i solgte timer og omsetning i forhold til året før:

Oppvekst og utdanning

Oppvekst og utdanning er et område som innbefatter personell til barnehager og skoler. Både barnehager og skoler har et stort behov for kompetente vikarer. Etterspørselen er tett knyttet til skoleåret, og aktiviteten om sommeren er lav. Siden 2012 har det, unntatt i 4. kvartal 2015, vært vekst i uteleie til oppvekst og utdanning. I 4. kvartal 2016 var det en vekst i forhold til året før på 15,6%. Samtidig økte omsetningen med 13,5%. Aktiviteten innen yrkesområdet er høy men det er press på marginene. I 2015 utgjorde oppvekst og utdanning ca. 1450 årsverk. Her er en oversikt over prosentvis utvikling når det gjelder solgte timer og omsetning.

Justerte tall for bransjeutvikling

Utvikling i solgte timer sammenliknet med samme kvartal året før.

Fylke	2015K1	2015K2	2015K3	2015K4	2016K1	2016K2	2016K3	2016K4
Østfold	-10,1 %	-12,0 %	-3,4 %	4,5 %	0,2 %	19,4 %	2,2 %	15,7 %
Akershus	-5,4 %	-12,7 %	-6,9 %	-14,3 %	3,3 %	17,9 %	10,9 %	13,2 %
Oslo	-3,2 %	-0,9 %	0,6 %	2,0 %	0,4 %	-5,0 %	-6,2 %	5,7 %
Hedmark	6,0 %	23,1 %	8,1 %	-7,6 %	-5,4 %	-20,8 %	-11,7 %	7,4 %
Oppland	13,0 %	30,6 %	6,5 %	16,0 %	-1,8 %	-6,2 %	2,1 %	-24,8 %
Buskerud	-15,6 %	-13,6 %	-22,1 %	-22,6 %	-12,5 %	5,3 %	-1,2 %	14,8 %
Vestfold	-0,5 %	-13,0 %	-12,7 %	-18,7 %	-14,0 %	-13,9 %	7,6 %	4,8 %
Telemark	-34,8 %	-28,9 %	-14,6 %	-26,5 %	-12,2 %	0,9 %	2,0 %	18,6 %
Aust-Agder	-34,4 %	-40,8 %	-19,1 %	-7,3 %	-12,7 %	40,1 %	-11,3 %	53,2 %
Vest-Agder	-7,5 %	-4,4 %	-13,7 %	-29,9 %	-29,7 %	-20,4 %	-22,9 %	3,0 %
Rogaland	-32,2 %	-23,1 %	-30,5 %	-40,0 %	-30,2 %	-21,2 %	-8,9 %	3,8 %
Hordaland	-7,4 %	-14,2 %	-20,4 %	-25,4 %	-12,8 %	-1,5 %	-0,4 %	0,6 %
Sogn og Fjordane	22,6 %	7,5 %	21,6 %	27,6 %	36,6 %	50,1 %	19,3 %	32,9 %
Møre og Romsdal	26,2 %	7,4 %	-10,0 %	-18,0 %	-36,1 %	-29,0 %	-19,1 %	-26,6 %
Sør-Trøndelag	-23,5 %	-23,8 %	-17,0 %	-7,0 %	21,2 %	32,5 %	10,6 %	4,6 %
Nord-Trøndelag	60,6 %	50,9 %	32,8 %	0,1 %	-41,1 %	-20,6 %	19,1 %	54,9 %
Nordland	25,7 %	8,2 %	10,1 %	14,6 %	-3,4 %	-1,8 %	-11,5 %	-10,6 %
Troms	-22,3 %	-18,4 %	-11,9 %	-1,8 %	16,9 %	45,0 %	30,3 %	26,7 %
Finnmark	59,2 %	59,1 %	12,4 %	-17,8 %	-36,4 %	-21,4 %	-4,5 %	60,5 %
Totalt	-8,2 %	-8,8 %	-9,6 %	-12,3 %	-6,2 %	0,0 %	-0,9 %	6,0 %

Justerte tall for bransjeutvikling:

Utvikling i solgte timer sammenliknet med samme kvartal året før:

Bransje	2015K1	2015K2	2015K3	2015K4	2016K1	2016K2	2016K3	2016K4
Handel	41,3 %	23,4 %	8,4 %	-3,8 %	-18,1 %	3,1 %	-6,8 %	22,0 %
Kundesenter/callsenter	-9,8 %	-7,3 %	-11,6 %	-10,3 %	-24,0 %	-22,0 %	-15,0 %	-1,6 %
Kontor/administrasjon	-19,5 %	-22,4 %	-28,1 %	-30,3 %	-21,2 %	-10,7 %	-11,4 %	-5,4 %
Økonomi/regnskap	-9,6 %	0,7 %	5,9 %	3,0 %	-2,9 %	-10,4 %	-10,9 %	-11,5 %
IT	-17,2 %	-4,9 %	-3,8 %	-13,1 %	-17,3 %	-16,9 %	-12,2 %	1,7 %
Lager, logistikk og transport	-2,4 %	-2,0 %	0,1 %	-12,6 %	-8,8 %	-8,6 %	-9,9 %	-0,1 %
Tekniske tjenester	-11,9 %	-20,6 %	-13,0 %	-12,5 %	-18,9 %	2,5 %	-16,7 %	-5,3 %
Bygg og anlegg	-6,9 %	-13,9 %	-14,3 %	-9,8 %	6,9 %	19,6 %	16,6 %	24,2 %
Helse og omsorg	-4,6 %	6,7 %	-0,4 %	0,9 %	-4,2 %	-13,1 %	-10,7 %	-14,5 %
HORECA	-15,2 %	-14,0 %	-10,0 %	-14,1 %	5,9 %	14,1 %	3,6 %	-0,4 %
Industri og produksjon	6,4 %	-26,9 %	-13,3 %	-22,6 %	-18,2 %	-1,0 %	6,2 %	8,3 %
Oppvekst og utdanning	1,7 %	7,3 %	1,8 %	-4,3 %	10,3 %	17,1 %	10,6 %	15,6 %
Annet	-61,0 %	87,1 %	-24,0 %	8,5 %	23,7 %	-41,8 %	5,6 %	-28,4 %
Totalt	-8,2 %	-8,8 %	-9,6 %	-12,3 %	-6,2 %	0,0 %	-0,9 %	6,0 %

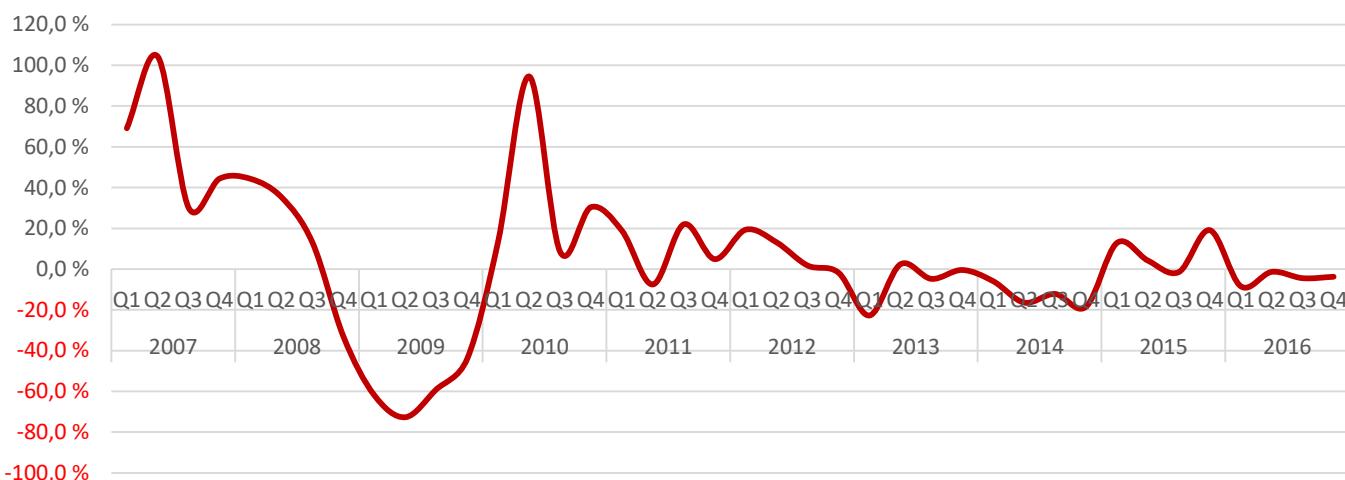
Utvikling i omsetning sammenliknet med samme kvartal året før:

Bransje	2015K1	2015K2	2015K3	2015K4	2016K1	2016K2	2016K3	2016K4
Handel	19,6 %	-7,7 %	-10,9 %	-13,0 %	-5,9 %	27,0 %	2,3 %	28,7 %
Kundesenter/callsenter	-2,1 %	-9,4 %	-12,2 %	-11,2 %	-27,5 %	-22,4 %	-15,5 %	-4,3 %
Kontor/administrasjon	-17,1 %	-21,9 %	-27,1 %	-26,7 %	-20,0 %	-7,4 %	-9,3 %	-9,4 %
Økonomi/regnskap	-5,3 %	-3,3 %	1,7 %	0,8 %	-3,5 %	-8,4 %	-7,2 %	-7,1 %
IT	-4,8 %	-2,4 %	-5,2 %	-8,3 %	-15,1 %	-10,9 %	11,5 %	31,3 %
Lager, logistikk og transport	7,7 %	0,7 %	-7,9 %	-9,2 %	-8,6 %	-9,6 %	-5,0 %	-3,0 %
Tekniske tjenester	-24,2 %	-21,3 %	-19,6 %	-16,9 %	-16,6 %	-2,7 %	-15,8 %	-2,5 %
Bygg og anlegg	-9,7 %	-11,4 %	-13,1 %	-5,1 %	9,8 %	28,4 %	21,1 %	27,9 %
Helse og omsorg	-2,5 %	8,3 %	-6,0 %	-5,5 %	1,9 %	-8,2 %	5,1 %	-0,6 %
HORECA	-13,4 %	-11,4 %	-2,9 %	-11,0 %	8,2 %	9,0 %	0,2 %	-0,5 %
Industri og produksjon	1,7 %	-29,3 %	-14,3 %	-22,7 %	-19,3 %	-5,2 %	8,0 %	8,4 %
Oppvekst og utdanning	4,4 %	5,7 %	11,3 %	-0,4 %	11,8 %	20,0 %	6,5 %	13,5 %
Annet	-42,2 %	56,8 %	-22,2 %	-5,5 %	26,0 %	-22,4 %	5,2 %	-29,7 %
Totalt	-6,8 %	-8,6 %	-11,3 %	-10,5 %	-5,1 %	2,3 %	4,1 %	8,5 %

Rekruttering til faste stillinger

Rekruttering til faste stillinger er bemanningsbransjens nest største virksomhetsområde. Siden 2006 har bransjen kvartalsvis rapportert inn antall rekrutteringer. De innrapporterte tall viser at det fram til 1. halvår 2008 var en kraftig vekst, men at virksomheten ble preget av krisen. Det understrekkes at vår statistikk ikke gir et fullstendig bilde av rekrutteringsmarkedet når det gjelder volum, men at utviklingstrekkene er meget relevante. Bakgrunnen for dette er at det blant rene rekrutteringsselskaper er en betydelig lavere andel organiserte bedrifter enn blant bedrifter som driver uteleie av personell.

Prosentvis utvikling i antall rekrutterte sammsnliknet med samme kvartal året før

I 2015 var det en positiv utvikling innen rekruttering. I 2016 er det imidlertid nedgang. Nedgangen i antall rekrutteringer i 4. kvartal var på 3,8% i forhold til året før. Omsetningsnedgangen var på 0,42%.

Omsetning

